

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig 1/2 q buza egyenértéke	500	1	"	"	"
Földbirtokosok, bér- lők és uradalmak	1000	2	"	"	"
	2000	3	"	"	"
	3000	4	"	"	"
	4000	5	"	"	"
Részvénytársaságok, szövetkezetek, vállalatok	3 q buza egyenértéke				
1 q buza egyenértéke szeptemberi fizetésnél	400.000 K				
Egyéb tagok részére évi tagdíj	10.000				

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
Kiadásért felelős: Szilassy Zoltán
az OMGE igazgatója
Felelős szerkesztő: Buday Barna
Társaszerkesztő: Rothmeyer Imre

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-05

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával jul.-szept. negyedévre.
OMGE-tagoknak a tagsági díjon kívül ----- 50.000 K
Előfizetőknek negyedévre ----- 50.000 K
Egyes szám ára ----- 4.000 K

Külföldre a fenti árak kétszerese
Előfizetéseknél napi negyedéves szerinti fogadunkal
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 99-32

TARTALOM:

A miniszter, a bíróság és a deputáció.
Gazdasági növényeink a vetésforgóban. II. (Surányi János.)
A stájer vadászok ünnepe. Tárca. (Forrai Ödön.)
Megfigyelések a lucerna magkötésével kapcsolatban.
(Günther Imre.)
Elmélet és gyakorlat az átöröklés kérdéseiről. I.
(Pajzs Gyula dr.)
Az angolkor és csontlágulás okai és gyógyítása.
(Kiszely Zsigmond.)
Levelszekrény. (Juhok részes tartása.)
A gazdaközönség köréből.
Vegyes közlemények.
Tőzsde, kereskedelem.

A miniszter, a bíróság és a deputáció.

Vajmi különös helyzete volna az igazságügyi miniszternek, ha kénytelen volna fogadni azoknak az érdekelteknél a küldöttségét, akiknek például a Kurián bírósági eljárás alatt lévő ügyük van. A miniszter legfeljebb annyit mondhatna a küldöttségnek, hogy nem ő illetékes a felpanaszolt ügy elintézésére, hanem a független bíróság, amelynek ítéletére a miniszter nem gyakorolhat befolyást, de ha módjában volna a beavatkozás, akkor se indulhatna el egyoldalú információk alapján. Ilyen meddő nyilatkozatokban merülne ki a miniszter ideje és idegje. Szerencsére mindenki tudja, hogy a rendes bíróságok függetlenek a politikai hatóságoktól s ezért aztán az igazságügyminisztert nem is háborgatják az al- és felperesi deputációk.

A földművelésügyi miniszternek azonban nincs ilyen szerencséje. Ő fáradhatatlanul fogadja azokat a deputációkat, amelyek az Országos Földbirtokrendező Bíróság előtt fekvő ügyekben, gyors elintézés vagy kedvező ítélet érdekében iparkodnak a miniszter közreműködését biztosítani.

Igazában a földművelésügyi miniszternek se lenne több mondanivalója, mint azt, hogy a törvény végrehajtása az OFB-on mulik, oda kell tehát beadni minden észrevételt és nem a földművelésügyi miniszterhez, aki legfeljebb a közvetítő szerepet vállalhatja. Am a földművelésügyi miniszter kezdetben nem tért ki ilyen kategórikusan a földreformdeputációk elől, mert talán nem gondolta meg, hogy micsoda veszedelmes fogalomzavar keletkezhet abból, ha a miniszteriumot összetévesztik a bírósággal. Így hát divattá lett a küldöttségjárás s az a hiedelem keletkezett, hogy az OFB bírói munkáját a földművelésügyi miniszternek keresztül lehet irányítani. Most már a miniszterhez járnak panaszkodni az emberek és őt illetik szemrehányásokkal, ha a bíróság munkájával nincsenek megelégedve. Ezzel a földművelésügyi miniszter a zaklatások tűzvonalaiba került.

Legutóbb egyik földreform-deputáció zajos viselkedése kinos feltűnést keltett. A küldöttséget vezető demokrata képviselő feljogosítva érezte magát arra, hogy a miniszteri fogadóteremben szokatlan, heves hangon adja elő felei ügyét. A küldöttségbe beállított hadirokkant pedig aféle közbekiáltásokkal szakította meg a miniszter felvilágosító szavait, hogy: nincs jog, nincs törvény. Ezért aztán egyik esti

ujság megállapítása szerint a kihallgatás botrányba fulladt.

A mi szerény felfogásunk szerint ez a botrány, amely most hangos és nyers szavakban jelentkezett, igazában mindig jelen van a politikai beavatkozások mai rendszerében. Botrányos és az alkotmányosság fogalmával összeegyeztethetetlen az az eljárás, hogy mucsai deputációk kérdőre vonhassanak egy minisztert, aki csak az országgyűlésnek tartozik felelősséggel. És jogbotrány az, hogy a minisztert állandóan a küldöttségek ostroma alatt tartják, egy független bíróság eljárásába való beleavatkozás kiérőszakolása céljából.

Szabad-e még csak látszatát is fenntartani annak, hogy bírói mérlegre tartozó ügyek gyorsabb vagy kedvezőbb elintézése attól függ, ki érti jobban a politikai taposást, ki tudja jobban sarokba szorítani a földművelésügyi minisztert és rajta keresztül a bíróságot?

Ha hiba van a végrehajtásban, ezt nem a küldöttségek ékesszavú szónokaitól kell tudomásul vennie a földművelésügyi miniszternek, hanem szakközvegi útján és ha megjegyzése van a miniszternek a bíróság munkájára, azt megint nem a deputációknak adandó válaszok alakjában kell elmondani, mert az ilyen formában nyilvánított kritika végtelenül sérti a bíróság tekintélyét és ugyyszólván kiszolgáltatja a bíróságot a közszapulásnak.

Ime, most a legutolsó küldöttség előtt is a földművelésügyi miniszter azzal volt kénytelen védekezni, hogy hiszen ő maga is belátja, hogy nem jól mennek a dolgok, de hát neki nincs hatalma a bíróság fölött meg a többi.

Erre aztán harmadnap egyik napilap (az „Uj Nemzedék”) hasábjain az OFB elnöke kijelentette, hogy a bíróság megteszi a magáét, hanem hát a novella lassítja a végrehajtást. A két nyilatkozatban a kontroverzia szinte kézzel fogható. Most már igen érdekes kérdés, hogy hol a hiba, a bírói munkában-e, vagy a novellában. Csakhogy ez a kérdés még sem tartozik talán azok közé, amelyeket az illetékes tényezők deputációkon keresztül intézhetnek el. Végül az OFB elnökének se kell egy-két deputációért a szomszédba menni. De képzeljük csak el, milyen épületes helyzet alakul ki, ha a deputáció megcsinálja a földművelésügyi minisztert s azt hallja tőle, hogy a bírói munka rossz; azután megcsinálja az OFB elnökét s tőle meg az hallja, hogy a novella rossz. Micsoda zavaros fogalmakat visz haza falujába ez a deputáció, mennyire meg kell rendülnie a központi vezetés iránti bizalmának ilyen egymást okoló nyilatkozatok hatása alatt!

Legjobb volna természetesen a küldöttségjárásnak s az ezzel együtt járó szónoklatoknak ebben az ügyben véget vetni. De ha már a miniszter kifelé nyilatkozik, akkor inkább védenie kell a bíróságot, semhogy kisebbitse azt, vagy legalább is rést nyisson arra, hogy a bírói munkához bizalmatlanság férközzék.

Az OFB ma a támadások keresztütiében áll. Rendkívül nehéz, gyakran abszurd feladatokat kell megoldania; baj ha lassan dolgozik s óvatosan mérlegel; baj, ha siettében mérlegelendő szempontokon átsiklik; hol a megváltást szenvedők, hol a

kielégítettek fakadnak ki az osztó igazság alkalmazása ellen s nemcsak a személyesen érdekeltek kritizálnak, de legnagyobb lármát ütik a földkerők felkínálkozó pártfogói, a politikai udvarlók, akik szóval és írásban valóságos ostromot indítanak a bíróság ellen, olyan állítások és adatok felvonultatásával, amelyek egyoldalúak, célzatosak és a nyilvánosság által ellenőrizhetetlenek. Az OFB nem állhat szöcsatába ezekkel a támadásokkal és gyanúhíntésekkel szemben, nem merülhet nyílttéri vitatkozásokba, mert ez hivatásán és méltóságán mélyen alul esik.

Kik hivatottak tehát megvédeni a bíróság tekintélyét a meghurcoltatások ellen, kik kötelesek megakadályozni, hogy elégedetlen felek s a társadalom örök izgató elemei doronggal mehessenek neki a jogszolgáltatás intézményének; kik mások, mint első sorban az alkotmányos élet felelős tényezői s a jogrend őrei: a miniszterek?! Felelős tényezőknek nem szabad táplálékot adni a destruáló támadások számára, sőt a törvény teljes szigorával rá kell csapni azokra, akik a bíróság megbízható becsületes munkájába vetett hitet igyekeznek aláásni.

Ha merülnek is fel vélt vagy valóságos sérelmek, ami ennél a bírói munkánál elkerülhetetlen, az az egy bizonyos, hogy az orvoslás semmiképpen sem történhetik a bíróság tekintélyének sérelme, erkölcsi reputációjának megrontása árán. Hiszen az végül is tisztán a morális érzés kérdése, hogy a bírósági munkába megbizannak; ha tehát egyszer a bizalom morális érzését megdöntik, akkor nincs olyan földi bíróság, amely a legtekélyesebb jogszabályok alkalmazásával is megnyugtathatná a gyanakodó és hitetlen közönséget.

Minden egyéni sérelemmel sokkalta nagyobb baj és reparálhatatlan veszedelem a bírósági tekintély romlása, ami minden más erkölcsi pillér összeomlását maga után vonja. Mert hiú képzelgés az, hogy a miniszter fenntarthatja a maga tekintélyét azzal, ha a független bíróság intézményébe rugdosók előtt azzal védekezik, hogy ő a bírósággal nem azonos. A tekintélyek igemis azonosak, olyan szorosan összefüggnek, mint egyazon lánca szemei s ha az egyik lebukik, a többi is menthetetlenül utána merül.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS MÜTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

Gazdasági növényeink a vetésforgóban.

II.)

A zab általában igen jól diszlik trágyázott kapásnövények, hüvelyesek, pillangós zöldtakarmány, here és lucerna után; tehát minden nitrogéngyűjtő növény jó előveteménye a zabnak. Azonban inkább

*) A közlemény első része a 72. számban jelent meg.

Szövetkezeti bizományi sertéshizlalás

feltételeit megküldi a

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete

(Budapest, V., Alkotmány-utca 29.)

sertéshizlalótelepének irodája:

Kőbánya, Szállás-utca 20-23. szám • Telefon: József 92-14

őszi szokatlan ezen növények után vetni, mint zabot, csak abban az esetben, ha ilyen elővetemény után az őszi tulságos buja fejlődésétől tartunk, ajánlatos közbetolni a zabot mint olyan növényt, amely nagymennyiségű nitrogént képes kihasználni. Rózs után is jól szokott diszteni a zab, amely ezenkívül ama kevés növények közé tartozik, amelyeket friss törésben is sikerrel lehet természetni. Elméletileg kevésbé jó előveteményei a zabnak az egyéb kalászosok, a buza, árpa és zab. A fritlégy miatt nem célszerű zabot zab után természetni, de répa után sem, mert a nematodák a zab gyökereim épp úgy megtalálják életfeltételeiket, mint a répán. A zab jó előveteménye és védőnövénye a heréknek és takarmánynövényeknek, de kedvezőtlen viszonyok között rossz előveteménye az összes többi kalászosnak.

A burgonya szabály szerint legjobb helyen van két kalászos között és pedig őszi után és tavaszi előtt. A burgonya egyike az istállótrágyát legjobban értékesítő növényeknek és ugylátszik, hogy az ammóniánitrogén minden kulturnövény között leginkább hasznára tudja fordítani. Igen jól megfér önmagával is, amint ezt bizonyítják azok a kisemberek tulajdonában levő kertek és szántóföldek is, amelyek alig valamelyes trágyázással évek hosszú során át megtermik a család burgonyaszükségletét. Betegségek, elsősorban a burgonyarák, elharapódzása azonban ilyen helyeken véget vethet a burgonya termesztésének.

A cukorrépa jól megy kalászos és kapásnövények után, jobb viszonyok között vöröshere, lucerna és borsó után. Kevésbé jó előveteményei a len, kender és bab, rossz a tarlórépa. A répa jó előveteménye a tavaszi kalászosoknak, különösen a buzának és zabnak, az utóbbinak azonban csak nematodától mentes talajon. Őszi kalászosoknak a répa nem jó előveteménye, mert későn kerül le a földről. Viszont minél inkább teszi lehetővé a fajta vagy a viszonyok az őszi kései vetését, annál inkább alkalmas elővetemény lesz a répa ezek számára is. A cukorrépa jól megfér önmagával is, amely körülménnyel a cukoriparra kedvező konjunktúra idején nem ritkán visszaélnék s így felidézék a nematoda-veszélyt, amely mindig a tulhajtott répatermesztés következménye. Helyesen az a gazda jár el, aki igen kedvező viszonyok között csak minden harmadik évben, egyébként legfeljebb csak minden negyedik évben természet ugyanazon a földön cukorrépat.

(Megemlítem itt, hogy a halle-i növénykörtani állomás kísérleteket végzett annak megállapítására, hogy a répauntság ellensúlyozása szempontjából a cukorrépanak milyen elővetemények felelnek meg

és melyek nem.) Ezek szerint a nematodás vidékeken igen jó előveteménye a cukorrépanak a cikória, ezenkívül a hagyma, csillagfűrt, murek, borsó és lóbab. Ellenben rossz elővetemények a répa, réparepce, zab szójabab és árpa. Hogy a cikória olyan jó előveteménye a cukorrépanak, az annál inkább feltűnő jelenség, mert a cikória épp úgy mint a cukorrépa, kálinövény és általánosságban szabály az, hogy a táplálkozás szempontjából egyforma igényű növények nem jól diszlenek egymásután. Még a cikóriahulladékokkal való trágyázás is jelentékeny mértékben csökkentheti a nematodakárt.)

A vöröshere legtöbbször kalászos után következik, amely védőnövényül szolgál. A védőnövény lehet rozs, egyes gazdaságokban, ahol rozstól nem természetnek, buza, vagy pedig valamelyik tavaszi kalászos.) Jó talajokon az őszi olajosnövények is megfelelő előveteményei a heréknek, amelyek azok alatt jól fejlődik, mert a védőnövény korán kerül le a földről. De tavaszi olajosnövények is, mint a tavaszi repce és gomborka, alkalomadtán számbajöhetnek a here védőnövényének. Hogy az olajos növények kapálása lehetővé ne váljék, célszerű a heremagot az olajosnövény magjával összekeverni és úgy vetni el. De a kalászosok, még a zab vetőmagjával is jobb összekeverni a heremagot és így elvetni.)

A herét rendszeren őszi kalászosok követik. Ha azonban a talaj egyébként is elég gazdag és ilyen esetben a kalászosok megdülésétől lehet félni, inkább nagy nitrogénigényű növényeket vessünk a here után, pl. burgonyát vagy répat. A különösen Kiehl által végzett kísérletek bebizonyították, hogy ugy lucerna mint lóhere után sikerrel lehet természetni cukorrépat anélkül, hogy termésének mennyisége vagy minősége szenvedne. A rozs egyébként kevesebb meggondolás nélkül természetű here vagy lucerna után mint a buza, de ha bővebben élünk műtrágyázással, főként foszforstrágyázással, akkor növekszik a lehetősége annak, hogy évelő pillangósok után buzát vessünk.

A lóhere önmagával összeférhetetlen és legtöbb esetben célszerű lesz hatévi időközöt betartani addig, míg a földbe ismét lóherét vetünk, különben beáll az u. n. hereuntság. A hereuntság többféle okra vezethető vissza, mint káli-, foszfor- vagy mészhányra, élősködőkre stb. Ha a herét füvekkel keve-

1) Deutsche Landw. Presse, 1923. 33. sz.

2) Gyárfás József: Heréknek mi a legjobb védőnövénye? Köztelek, 1922. 9. sz.

3) Surányi János: A herevetés egyszerűsítése. Gazdasági Lapok, 1913. 12. sz.

rekben természetik, akkor a hereuntság veszélye kisebb lesz és azért a herefüves rövidebb időközökben vehető ugyanazon földre. Más herefélék legtöbbször szintén baj nélkül természetők korábban lóhere után, feltéve, hogy a talaj foszfor-savban és káliumban nem szegény. A szeradella és lóhere azonban nem férne össze egymással, ami valószínűen a gyökérgumó-baktériumok különböző életigényeinek tulajdonítható. De vannak más pillangósok is, amelyek egymás után sikerrel nem természetők.

A lucernára nézve kb. ugyanazok érvényesek, amelyek a lóherére csak az kíván különösebb megemlítést, hogy a lucernát, különösen jobb viszonyok között, célszerű tisztán vetni, leginkább trágyás kapásnövény után.)

Az őszi olajosnövények, a réparepce és káposztarepce, extenzív viszonyok között legjobban fekete ugarban diszlenek. Kedvezőbb éghajlati és talajviszonyok között heretörésben, biborhere, szarvaskerep, őszi árpa és zöldtakarmánykeverék után is jó sikerrel vethetők.

A borsó rendszeren két kalászos között áll és ha jól sikerül, vagyis állása nem hézagos, igen jó előveteménye az őszi kalászosoknak. Jól diszlik trágyázott kapásnövények után is, azonban erre a helyre ritkán jut a vetésforgóban. A borsó önmagával nem fér össze és pedig annál kevésbé, minél szegényebb a talaj mészen és egyéb ásványi táplálékanyagban; a hatodik évnél korábban legtöbbször nem célszerű ugyanazon földben ismét borsót természetni.

A búkkönyök nem tulságosan gazdag talajon jó előveteményei az őszi kalászosoknak. Rendszeren kalászos után vetik a búkkönyt, de kapás után is jól diszlik. A búkköny sokkal jobban összefér önmagával mint a borsó és ezért kisebb időközökben természetű ugyanazon a földön veszély nélkül.

A babot legtöbbször két kalászos között természetik, így: rozs, bab, buza vagy buza, bab, buza. Ez utóbbi sorrend különösen Angliában nagyon gyakori. A babnak jó előveteménye a trágyázott kapás és lóhere is.

A csillagfűrt nagyon jól sikerül két rozs között. Ha a talaj nem meszes, önmagával is jól megfér, jó előveteménye a rozsnak és burgonyának különösen akkor, ha trágyaként szántják le előtte akár zölden akár úgy, hogy magot fognak róla és a hüvelyeket a leszántás előtt kézzel szedik le.

Összefoglalva az elmondottakat, Römker szerint kimondható, hogy egy növénynek sincs abszolút rossz

4) L. Gyárfás József: A lucerna vetése védőnövény nélkül. „Köztelek“ 1921. 12. sz.

TÁRCA.

A stájer vadászok ünnepe.

(Grác, 1924. szeptember hó.)

Stájerország ezidei őszi kiállítás a vadászat és sport jegyében nyitott meg és joggal tarthatott számot a bel- és külföldi gazdaközönség érdeklődésére is a hatalmas méretű, látványos és tanulságos kiállítás gazdasági és vadászati vonatkozású részei miatt. — Zsufolva volt a város idegeinekkel, feltalálható volt a legnemzetközibb társaság, franciák, olaszok, sőt néger is. Mindet az ezidei gráci Messe vonzotta ide, mely méreteiben felülmulta az eddigieket és felülmult minden várakozást. Hainisch dr. szövetségi elnök is hosszabb időt töltött a kiállítás területén s egyszerű megnyerő modorával az ott tartózkodó idegenek között is sok őszinte tisztelőt szerzett magának. Az ő tiszteletére rendeztek a stájer vadászok szept. 3-án egy hódoló felvonulást mintegy 8-10,000 ember részvételével s ilyen imponáló méretek közt, korhű jelmezekben mutatták be az elnöknek a vadászat fejlődését az esidőktől napjainkig.

Igyekeznünk fogok a látottakról sorról-sorra beszámolni abban a reményben, hogy soraim legalább is az igen t. vadászaink érdeklődésére számot tarthatnak. Eljötték a stájer vadászok a legtávolabbi völgyekből, a legmagasabb hegyormokról, az ország minden részéből, ott volt mindenki, akinek a vadászat fő életörme, mind-mind ősi nemzeti viseletben az ő ősi szokásaikkal, hagyományokkal, melyeknek mindig hűség megőrzői voltak.

Katonás fegyvellemel fogadta ez az embertömeg a rendezők utasításait a csoportosításnál s mikor megszólalt a Schlossbergen a három ágyulós, megindult a menet, élén nyolc lovas herolddal, Közvetlenül a lovasok után jött Diana, a vadászat istennője, pompás négyesfogaton, hatalmas baldachin alatt, erdei zölddel díszített trónuson, lábai előtt egy nemrég leterített hatalmas szarvassal, trónusa körül négy, nyilakkal fölfegyverzett mitológiai nőalak. A fogatot a nézők tömege a szó szoros értelmében virágesővel borította. A vadászat történelmi fejlődésének bemutatása következett ezután. Jöttek az ősgermánok, csupa kiválasztott tagbaza-

kadt, hatalmas emberpéldány, egész ruházatuk egy keresztül vetett medvebőr, fejükön ketoldalt hatalmas ökörszarvakkal, felfegyverkezve a régi idők nehézkes, kezdetleges fegyvereivel s közrefogtak egy ősi formájú ökörszerkeret, rajta egy zsákmányként leterített hatalmas vadkannal. A következő századok viseletét külön-külön táblákkal jelölve mutatta be egy régi viseletű tömeg, tarka vadászöltönyökben, lándzsákkal vagy egyéb a kornak megfelelő fegyverzetrel ellátva. Hosszu négyes sorokban jöttek ezután a Stájer Vadvédő (!) Egyesület vidéki csoportjai, minden csoport a saját zenekarával. A zenekarok egyforma stájer népviseletben, a jellegzetes stájer indulók játzsával élénkítették a menetet. Mintegy 25-30 ilyen zenekar vonult a meennel. Minden csoport közrefogott egy-egy fenyő- és egyéb erdei galyakkal feldíszített kocsi, ezek a kocsik hozták a friss vadászsákmányt. A lőtt vadak közt feltalálható volt mindenféle fajta, amit csak Stájerország gazdag vadállománya nyújthat, a mezei nyultól a pompás szarvasig, a szárnyastól a zergebakkig.

A ma vadászainak felvonulását Knittelfeld nyitotta meg pompás ünnepi fogattal, ezt követte Liezen. Különös tetszést aratott a szomszédos Karinthia küldöttsége, valamint az Oberländerek, — kik mint kísérőm megjegyezte, sosem hiányoznak, ha a hazai erkölcsek és szokások megőrzéséről, fenntartásáról van szó. Ezek csoportját 2 régi stájer népviseletű lovas nyitotta meg az egyesületi zászlóval, utána jött a díszfogatok, az ismert festmény után rekonstruálva, amely János főherceget, a stájer vadászat nagymesterét ábrázolja fiával, egy sziklás hegyormon.

A sok-sok felejthetetlenül szép jelenet közül nem hagyhatom ki a gráci „Hubertus-Brüder“ vadászklub felvonulását: Élén egy herold, utána 5 elegáns középkori kosztümös fehérparókás urlovas, szürke lippizaiakon, majd egymás után négy kocs. Az elsőn kitömött küzdő falkakasok s egy vadász egy halom lőtt fűcánnal, a második kocsin erdős magaslaton álló kitömött, rendkívüli nagyságu fehér őzbak, a harmadikon egy hatalmas lőtt szarvas (nem tulzok, ha nagyságát egyenlőnek jelzem egy erdélyi fehér ökörvél), a negyedik kocsin szarvasok, őzek, nyulak lőtt serege roska-dásig. A kocsik után következett egy bájos vadászcsoport. Középkori nemesek hölgyekkel, remek kladrubi és lippizai

paripákon, sólyomvadászatra vonulnak. A csoport után 2 lovas szolga, válluk körül egy-egy széles karika, melyeket körültekint a sólymok. A kosztümök pompája, az egész jelenés, mondhatnám, illuziót keltszemeszerűsége, a folytonos tánclopásban járó remek paripák viharos tetszést váltottak ki a nézők köréből, volt részük virágból bőven.

Ezután ismét a jelenkor vadászainak beláthatatlan hosszú sorai következtek. Az egyes csoportok között szemmel láthatólag nemes versengés folyik, hogy a jelenlevők tömegével, fegyelmzett viselkedésével, a ruhák egyöntetűségével elvigye a másik elől a pálmát. Minden vadász vezet a vadászkutyáját, olyik kettőt-hármat, szebbnél szebb vizslákat. Láttam egy csoportot, lehetett tán 40-50 vadász, mindegyik vezette a dahlját, minden vadász hátán egy-egy kitömött rókával.

A város ház előtti nagy térségen nagy fordulót tett a hatalmas menet. A balkonról, mely egy remek szőnyeggel volt díszítve (beleszöve Stájerország térképe), nézte végig a menetet Hainisch dr. szövetségi elnök, a kormány több tagjának kíséretében. Az elnököt, ki maga is szenvedélyes vadász, a felvonulás résztvevői hatalmas óvációkban részesítették. Ugyancsak az elnök óhajára az ügépályára vonult a menet és festői csoportozatot alakítva állt fel, ahol a cercle vette kezdetét. Bemutattatta magának az összes vezetőket, a résztvevő hölgyeket és külön elismerését fejezte ki a remek állatpéldányok leterítőnek, érdeklődéssel hallgatta az ezzel kapcsolatos vadászhistóriákat. Lerakták az összes lőtt vadakat egymás mellé és a büszke tulajdonosok örömtől csillogó szemmel álltak kevésbé szerencsés társaik rendelkezésére tapasztalataik elmondásával és jó tanácsok adásával.

Grác város vezetősége és a stájer kormányzat minden lehető elkövetett az erköcsi siker érdekében. A vadász-tömegek elhelyezéséről gondoskodott, a kaszárnyákat és a csendőrlaktanyát rendelkezésre bocsátva, a város remek loállományából mintegy 50 darabot bocsátott a rendezőség rendelkezésére, továbbá az Opera ruhatárát korhű kosztümök kiválasztására.

Idegenek állítása szerint ilyen imponáló méretű vadászfelvonulás és vadászkiállítás még nem volt sehol, ahol a tanulságok akkora halmaza lett volna levonható, mint Grácban.

Forrai Ödön.

MELIS és PINTÉR

Szombathely—Budapest

Budapest, V., Széchenyi-utca 3. sz. Telefon: 7-60

Székelyföld: „SATIVA“ Lovdeim: 5. sz. postahivatal, 115. hdk.

Ajánlunk augusztus—szeptemberi és prompt szállításra, minden eddigi konkurrens ajánlatnál olcsóbban

15-18%-os szuperfoszfátot és

18-20%-os esontliszt szuperfoszfátot

a buza ingadozó napi árától teljesen függetlenül ármegállapítás mellett; továbbá 40%-os káliót, kén-savas ammóniát, mérszénitrogént és thomassalakat. Felhívásra részletes fix ajánlattal készséggel szolgálunk.

1186

és abszolút jó előveteménye. A növények helyes egymásutánjának fogalmában is érvényesül a relativitás és annak eldöntésében kell, hogy szerepet játszanak a termesztés összes tényezői, a talaj, az éghajlat és az élet-tani szempontok, amelyről a fentiekben részletesebben említés tétett.

Magam részéről, azt hiszem, hogy ennél a megállapításnál mégis tovább mehetünk és kimondhatjuk azt, hogy abszolút rossz előveteményekről is beszélhetünk. Elég, ha ennek bizonyítására az egyes pillangósok, pl. a lóhere, szeradella és borsó példájára utalok. Az igazság mindazonáltal az, hogy az a régi, sablonos felfogás sem helyénvaló, amely csak jó és rossz elővetemények között tett különbséget és nem vette kellően számba azt a számos tényezőt, amelyeknek ismerete alapján lehet csak ebben a kérdésben helyes döntést hozni.

A mi viszonyaink között még egy körülmény játszhat fontos szerepet a gazdasági növények helyes egymásutánjának megállapításában, mely a relativitást még bonyolultabbá teszi, nevezetesen a szárazság. Szárazságra hajló éghajlat alatt az is érdekelheti különösképpen a gazdát, hogy az elővetemény milyen fizikai állapotban, milyen nedvességi készlettel hagyja vissza a talajt. Lehetnek például esetek, mikor ebből a szempontból sem lehet a lucerna jó előveteménye a búzának, mert a földet meglehetősen kiszáritja és dus gyökérmaradványaival erősen fellazítja, ha csak azt nem korán, az első kaszálás után törjük fel. Nagyon kiszáritja a talajt a kender, mohar és cirok is. Száraz vidékeken továbbá viszont még a későbbben lekerülő kapások is jó előveteményei lehetnek a búzának, mert utánuk a talaj porhanyósága miatt még száraz ősszel is elég könnyen és gyorsan előkészíthető. Humuszban gazdag, tehát buja talajon cukorrépa után szeretik Alföldünkön a búzát vetni azért, mert a cukorrépa a talaj nitrogén-készletét is lecsökkenti, ami az ilyen talajokon szintén kívánatos.⁵⁾

Az említett néhány példából is láthatjuk, hogy a mi viszonyaink még csak fokozzák ebben a kérdésben a relativitás nagy fontosságát. *Sarányi János.*

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

Megfigyelések a lucerna magkötésével kapcsolatban.

Tapasztalataim és kísérleti megfigyeléseim szerint a lucerna öntermékenyülő. Azonban ezen termékenyülésre önmagától csak kivételes esetben képes. Ugyanis a termékenyülés külső behatásra méhek és rovarok közbejöttével oly módon jön létre, hogy azok a magától termékenyülni képtelen csukott virágot felnyitják, amikor a termékenyülés pillanatnyi gyorsasággal történik meg. Ez a termékenyülés a virágkinyíláskor szertefröccsenő himpor által oly gyorsasággal megy végbe, hogy a rovarok által esetleg magukkal hozott himporral csak kivételes esetben történhetnek keresztezések, annál is inkább, miután abban a pillanatban, amidőn külső erőművi beavatkozásra a portokok a közéjük zárt bibével előugorva a szemben levő szíromlevélhez csapódnak, a bibét megtermékenyítve, azt valósággal elzárják minden további termékenyülési lehetőségtől azáltal, hogy azt egyrészt saját portokjaikkal körülölelve, himporba ágyazva, a szíromlevélhez szorítják.

Számtalan esetben megfigyeltem, hogy a lucerna öntermékenyülésének előidézői elsősorban a méhek. Láttam, midőn a méhek gyors egymásutánban virágról-virágra szállva, egy perc alatt 30–40 virágot is képesek felnyitni. Ezen szolgálát elvégzésére képesek a bombusok, lepkék, sőt a legkülönbözőbb rovarok is, amelyek a virágokon mázskálva, azok felnyitását előidézik. Egészen fiatal, valamint már előregedett virágok nehezebben nyílnak fel, meleg idővel és napközben a nyitás könnyebben történhetik meg, sőt ez egyedi tulajdonság is. Vannak köny-

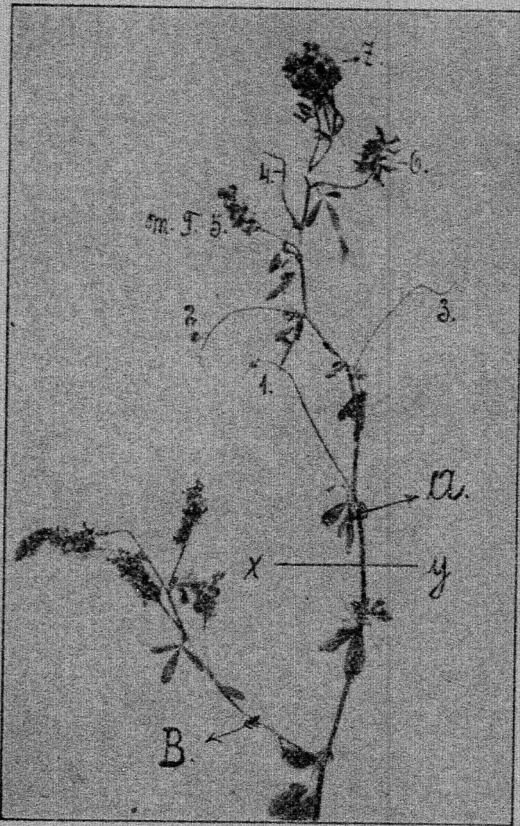
nyebben és nehezebben nyíló virágokkal bíró lucernák. Tehát nem minden esetben szükséges, hogy a méh, vagy más rovar a szívócsőve bedugásával nyissa fel a virágot, az kinyílik sokszor azáltal is, hogy lábával mázskálás közben megnyomja, vagy meghuzza a szíromlevelet és a virág felpattanik.

A lucerna termékenyítésénél mindenesetre a legnagyobb szerepet a méhek játsszák, az ő tevékenységük e tekintetben eléggé fel nem becsülhető. Több ízben és több éven keresztül figyeltem meg lucernát, amelyet főleg méhek jártak, elsőrendű kitűnő magkötéssel.

Múlt évben két hatalmasan fejlett lucernatövet még a virágzás megindulása előtt 1–1 m² tülháló alá tettem s az eredmény semmi kétséget nem hagyott maga után abban a tekintetben, hogy a lucerna öntermékenyülésre magától csak a legtrükkösebben képes. A több ezer virágot termő lucernatöveken 3–4 magkötés volt összesen látható. Ez a pár magkötés esetleg magától is származhatott, de nézetem szerint a levéltetvek után mázskáló hangyák és a jelen volt fülbemászók munkájának következményeként tekintendő, amelyek ellen a tülháló nem védte a virágzó elszigetelt lucernát. Kísérleteimet ezidén megismételtem tíz tővel. Az eredmény ugyanaz volt, a tülháló alatt semmi, vagy elvétve egy-egy magkötés, míg ugyanazon lucernát többi részén rengeteg termés volt látható.

A méhek munkája minden kétséget kizáróan volt megállapítható, de lepkéket, bombusokat is láttam virágot felnyitni.

Hogy meggyőződjem arról is, vajjon kísérletembe a tülháló alkalmazása folytán nem csuszott-e valami hiba, hogy nem-e a tülháló által előidézett más légkör az oka annak, hogy termékenyülés nem állott be, kísérlet közben a hálót levettem s mesterségesen egy-egy fürtöt megtermékenyítettem, azaz a virágot kinyitottam, s ismét az egészet tülháló alá zártam. Két hét múlva a tülhálókat felbontva, az eredmény az volt, amire számítottam, vagyis a

35. ábra. A lucerna magkötése szabadon virágoztatva és szigetelő alatt. A. Az x-y vonal feletti rész szigetelő (isolator) alatt van. Az 1–2 kocsányokon egy-egy termés valószínűleg apró rovarok közvetítésével jött létre, amelyek ellen a háló nem nyújtott elég védelmet. A 3–4. kocsányokon semmi magkötés, míg az 5. kocsány mesterségesen felnyitott virágokkal teljes fokú magkötést mutat. A 6. kocsányon természetesen, elszáradó virágok, a 7. kocsányokon természetesen zárt virágok láthatók. B. A lucerna többi része nem volt szigetelő alatt, ez nagyon sok magkötést mutat. Másik 9 tővel végzett kísérlet ugyanezen eredményt mutatja.

mesterségesen kinyitott virágok egytől-egyig mind szépen kötöttek magot; míg a többi már elvirágozott virág terméketlen maradt s a makaesul tovább virágozó — megtermékenyülésre váró — virág mind egytől-egyig zárva volt.

Ezen második évi kísérletemből most már határozottan megállapíthatóan vélem, hogy a lucerna termékenyülése csak azon esetben következhet be, ha az ivarszervek rugó módjára kipattantak s magához a termékenyüléshez nem szükséges idegen himpor s mint fentebb alkalmam volt elmondani az idegen, sőt ugyanazon növény másik virágjáról származó virágpör is csak nagy nehézségek árán juthatna hozzá a saját portokokkal körülzárt s saját virágpörbe ágyazott bibéhez.

Hogy ennek dacára lehetnek, sőt vannak esetek, amidőn idegen himpórtól következik be egyes virágok megtermékenyülése, az egészen bizonyos. A tenyészkiválasztás után magról szaporított lucernatörzsek parcelláinak nagyobb részén megfigyelhető, hogy azok a legtöbb esetben minden tulajdonságban szép konformitást mutatnak, de egyes tövek kisebb-nagyobb mértékben ellitnek az egész parcella jellegétől. Ezen tövek a ritkábban bekövetkező, de mégis előforduló kereszteződések eredményei. Ha most a kiválasztott anyató véletlenül egy ilyen keresztezésből származik, ez esetben fog tenyésztőrsünk kevert jelleget mutatni. Ha tehát gyorsan akarunk nemesítőeredményt elérni, úgy az ilyen oszlalt mutató tenyésztőrszereket a további tenyésztésből zárjuk ki s csakis teljes konformitást mutató törzsekkel dolgozunk tovább, hiszen ezekben is oly dús gazdag anyag áll rendelkezésünkre, hogy kár volna a hosszabb és nehezebb utat választanunk célunk eléréséhez.

Ha van egy összes tulajdonságaiban kiváló és tökéletesen egyöntetű tenyésztőrszem, ez esetben gyorsabban célravezetőnek tartom ezen törzs anyónövényét vegetatív szaporítás alá venni, amidőn két év alatt több ezer új egyedét nyerhetek zöldgyógyógyokereztetés által. Az elmondottak dacára, hogy minden eshetőségre biztosítsam magamat, a gyökere dugványokat más lucernától távol palántáim ki 50 centiméter sor- és növénytávolságra egymástól s az így telepített lucernából nyert mag után származó utódokban minden tekintetben megkapom az anyató jó tulajdonságait.

Ily uton értékes anyagnál az elmondottakon kívül nagyon gyors szaporulatot is tudunk elérni, miután minden tő nagy tenyésztőterületet kapva elbokrosodik s erőteljesebben fejlődve sokkal szebb magot is ad. Ha most a nyert magot sűrű vetésben vetjük el, a származó növényeket egyéves korban kiásva megint nagyobb tenyésztőterületet adva ültetjük ki a következő tavasszal, úgy már hatalmas területet kaphatunk maggyerés céljából. Az így kipalántált lucerna a második évben már annyira elbokrosodik, hogy tökéletes zártságot mutat. Ezen szétültetés arra is jó, hogy az esetleg mégis előforduló elütő formával bíró töveket felismerhessük s eltávolíthassuk.

Ezzel elmondottam volna, amire a lucernanemesítésnél mint alapszempontokra szükségük van saját tapasztalataimból kifolyólag.

Ezen alkalommal megemlékezem a múlt évben bombusokkal lefolytatott kísérleteink eredményeiről azok mesterséges tenyésztésének megkísérlésével kapcsolatban. A bombusok tenyésztését dán mintára kíséreltük meg, hogy lóheretermékenyítési kísérleteket végezhesünk velük. Miután az eredmény végeredményben negatív volt, így magát a tenyésztési kísérletet behatároltam nem ismertetem, csak annak a megemlézésére szorítkozom, hogy tökéletes pontossággal úgy jártunk el, mint a Zeitschrift für Pflanzenzüchtung VIII. kötet 2. számában. E. Lindhard a tenyésztési eljárását ismertette, sem időt, sem pénzt, sem fáradságot nem kíméltünk. A bombusok összesen 20 kaptárban március végén és április első napjaiban lettek befogva. Ezek közül egy apró vörös torral, fekete potrohval bíró bombus május 22-én két kis fiabombussal jött elő a költőüzből. A kicsikék akkorak voltak, mint egy nagyobb fajta gombostűfej. Pár nap múlva az ezidáig zárvatartott kaptárt felnyitottuk azon hitben, hogy az anya most már ugyem fogja fiait elhagyni s így táplálásukat végezze ő. Sajnos, reményünk nem vált valóra.

A kirepült anya többé nem tért vissza. A kis bombusok etetését így magunk végeztük, amelyek

FORDSON-TRAKTOR

AUTORIZÁLT
KÉPVISELŐJE:

HALTENBERGER VILMOS

SZÁNT, HAJT, VONTAT
petróleummal
legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve. Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságokból.

Budapest, VI., Nagymező-utca 19. Telefon: Sürgönyeim: 66-15 Fordson Budapest

***** Fordson-traktor prompt kapható *****

PHYLAXIA

SZÉRUMTERMELO R.-T.

Budapest, X., Szállás-u. 3.

Sürgönyeim: PHYLAXIA Budapest Telefon: Izzasz 92-12, József 110-93

A HUTYRA-KÖVES-féle SERTÉSPESTIS elleni szérum készítése

Termelők: azonosítva: 1. lépés elleni szérumot és PREISZ-féle vakcinát, sertésbarna elleni vakcinát és szérumot, barna széklet elleni szérumot és MANNINGER-féle vakcinát, továbbá maltrigyer elleni szérumot és szarvasgomba elleni folyékony ojtóanyagot (szűrt). 5208

szépen növekedtek, míg körülbelül három hét múlva a kaptárt elhagyták s többé szintén nem tértek vissza. Ezen bombuson kívül 4 darab B. terrestris családhoz tartozó 2 1/2 hónapig volt életben tartható. Ezen idő alatt a mindennap beadott friss virágokon ritkán voltak láthatók táplálkozás közben, azonban a beadott mézet szívesen fogyasztották. Fészekrakási tevékenységük amiből állott, hogy a tőzegfalakban hosszú folyosókat vájtak s a finoman szétépett tőzegtől maguknak boltozatos fészket készítettek.

Eszterháza.

Günther Imre
intéző.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

Elmélet és gyakorlat az átöröklődés kérdéseiről.

(Megjegyzések Wellmann Oszkár dr.-nak, a „Köztelek” 29. számában megjelent „A bikák átöröklődése” című cikkéhez.)

Az eszmeeserében, melyet Wellmann tanárral az átöröklődés kérdéseiről a lapok hasábjain folytatok, feszélyez az a tudat, hogy az európai színvonalu és mindnyájunk által elismert tekintélyű tudóssal vitakozom — én, a tenyésztői gyakorlat embere. A vita folytatását mégsem tartom meddőnek, egyrészt azért, mert ez váltotta ki azon nagyérdemű tanulságos fejtegetéseket, melyeket a tárgyról Wellmann dr. tollából már eddig kaptunk, de főképp azért sem, mert a szarvasmarhatenyésztés fontos kérdéseiről van szó, melyek tisztázása annál szükségesebb, mert tudtommal sokan vannak a gyakorlati tenyésztők között, kik a felvetett kérdéseket illetőleg még ma is velem egyező nézetet vallanak.

Késtem a vita folytatásával azért, mert Kemény Szilárdnak a „Köztelek” 45—46. számában közölt nagyon érdekes hozzászólása után azt várhattam, hogy a tenyésztői napi munkánkat oly közletről érdeklő e kérdések megvitatásában a vélemény adására hivatott tenyésztőink közül mások is részt fognak venni. A Kemény Szilárd által felvetett egészen új nézőpontból tárgyalt öröklődési kérdések megérdemlik, hogy azokkal az eddigieknél behatóbban foglalkozzunk. Ez azonban a folyó vita keretét túlságosan kibővítené, miért is e cikke külön szándékozom visszatérni.

A vitánk tárgyát képező két kérdést, az eddigieknél általánosabban fogalmazva, a következőkben ismétlem:

1. Befolyással lehet-e a nemző szülő tulfiatal vagy öreg kora, átöröklődésének megbízhatóságára?

2. Lehetséges-e, hogy bizonyos tulajdonságok tekintetében az apa- és anyaállatneműek szerint különböző fokú átöröklődésséget mutassanak? Lehet-e, hogy az apaállat tulnyomó részben a formákat, az anya a tejlőképességet örökíti?

Wellmann dr. mindkét lehetőséget tagadja. Én, mint tapasztalásból merített tény állítom.

Bármennyire ellentétesnek látszék álláspontunk mindkét kérdésben, Wellmann dr. legutóbbi értekezésének olvasása után, úgy találom, hogy a kérdések lényegében már is egyet értünk és az ellentétek áthidalása nem is az érdemleges kérdésekben, hanem az elmélet és tapasztalat formaszerű összeegyeztetésében kell hogy megtörténjen.

Megkönymitik feladatokat Wellmann doktor legutóbbi cikkében közölt azon megállapítások, melyekkel a nemzéshez szolgáltatott öröklődőanyag egyforma mennyiségéből levont következtetéseit kiegészíti. Nevezetesen, hogy

1. „Az öröklődőanyag életenergiája és az átöröklődéstehtetés is egyenlő értékű és az a szülő nyomja inkább reá egyéni bélyegét utódjaira, melynek öröklődőanyaga nagyobb életenergiával bír.”

2. A csirasejtek érési folyamata közben törtéző redukciós csirasejtoszás útján a szülők által egyenlő mennyiségben szolgáltatott öröklődőanyag csak mennyiségileg feleződik, de minőségileg nem. Az öröklődőanyagban rejlő átöröklítő erő tekintetében a csirasejt oszlás folyamatában azon szülő átöröklítő energiája fog tulsulyra jutni, amelyik szülőnek szervezetében az átöröklítendő tulajdonságok bármely oknál fogva nagyobb vitalitáshoz jutottak.

3. Az öröklődőanyagok a redukciós csirasejt-oszlás folyamán történő, minőségileg egyenlőtlen feleződése, vagyis a nagyobb energiájú öröklődő anyag tulsulya folytán állanak elő a variabilis esetei, amidőn a szülők által szolgáltatott öröklődő anyag egyenlő mennyisége dacára az ivadékokban hol az egyik, hol a másik szülő tulajdonságai vannak tulsulyban. A tudomány megállapítása szerint egy nemzési aktusnál az ivadék öröklött tulajdonságai százhatvanmillióhatszázezer változatban térhetnek el azon középminőségtől, melyet a szülőnek egyforma átöröklődéssége esetén az apa és anyja tulajdonságainak kiegyenlítése folytán birniuk kellene.

Ezen biológiai alaptételek segítségével iparkodom azon látszóellentétet áthidalni, mely Wellmann dr. elméleti álláspontja és az én gyakorlati megfigyeléseim közt mutatkozik.

Ellenkezik-e az előző alaptételekben lefektetett biológiai ismereteinkkel azon állításom, hogy a nemző szülő tulfiatal vagy öreg kora átöröklődésségének megbízhatóságát csökkenti, aminek folytán a tulfiatal bika átöröklődéssége gyenge?

Az általános érvényű elméleti szabály szerint igen, mert Wellmann dr. szerint az apa és anya által az utód felépítéséhez szolgáltatott öröklődőanyag nem módosul az állatok kora szerint. Ellenben megengedi a tudomány, hogy az öröklődőanyag értéke módosulhat számtalan okoknál fogva, melyekhez a szervezet gyenge vagy erősebb volta is tartozik. Ez esetben miként Wellmann dr. mondja, az a szülő nyomja inkább reá egyéni bélyegét utódaira, mely szülő az erősebb életenergiájú öröklődőanyagot szolgáltatta.

Ha tehát azt tapasztaljuk, hogy a tulfiatal vagy tulóreg bika rosszul örökít, úgy ennek okát a tudomány szerint nem a bika korában, hanem az általa szolgáltatott öröklődőanyag gyengébb életenergiájában kell keresnünk. Igaz, hogy ezen gyengébb életenergiának oka ismét csak a szervezet fejletlenségére, vagy elöregedésére, tehát az állatok korára vezethető vissza. De ez Wellmann dr. szerint még nem jogosít bennünket arra, hogy az állatok korának befolyását az átöröklítésre, mint általános érvényű szabályt állítsuk fel. Sajnos, hogy mi gyakorlati tenyésztők a tudomány ily általános érvényű szabályával nem birunk eredményesen dolgozni. Hiába operálunk a faktorelmélettel, homozgotákkal és heterozgotákkal, minus és plus variánsokkal, ha tudományos elmélyedésünk végeredményeképpen az a lehetőség áll előttünk, hogy az ivadék a tenyésztői kívánt tulajdonságokat egyszázhatvanmillióhatszázezeredre valószínűséggel fogja örökölni. Nekünk az átöröklődést illetőleg sokkal nagyobb valószínűséget biztosító szabályokkal kell dolgoznunk. És ha ezeket az elmélet nem képes szolgáltatni, akkor a gyakorlatban bevált régi módszerünk höz kell folyamodnunk és a tapasztalat szerint leggyakrabban az ismétlődő jelenségekből kell a gyakorlatban használható öröklési szabályokat felállítanunk. Ezek bár nem általános érvényűek, de az esetek nagy többségében be fognak válni. Ha Wellmann dr. azt találja, hogy ez az eljárás szűk látókörre utal, úgy az elmélet szempontjából igaz lehet. De eredményre vezetett eddig is és fog vezetni

a jövőben is, — ami a gyakorlati élet szempontjából mégis csak mérvadó.

Ezekután azt hiszem Wellmann dr.-ral egyetértőleg állapíthatom meg, hogy a nemző szülő tulfiatal vagy öreg kora az elmélet szerint is befolyással lehet átöröklődésségének megbízhatóságára. Csak hogy az ilyen eset, nem az általános érvényű szabályból származtatja létjogosultságát, hanem egyike lesz azon százhatvanmillióhatszázezeres variációs, eseteknek, mely szerint az általános szabály módosulhat. Ha tehát tapasztalatom azt igazolja, hogy a tulfiatal bika rendszerint megbízhatatlanul örökít, úgy a tudomány szempontjából sem eshetik kifogás ezen tapasztalatom lehetőségére ellen.

Abban mindenesetre téved Wellmann doktor, ha azt állítja, hogy a tenyészállatok korával kapcsolatosan általam állított öröklődési jelenségek az állattenyésztési irodalomban foglaltak szerint sem helytállóak. Settegast és Nathusius az állattenyésztési irodalomban eléggé előkelő helyet foglalnak el. Habár ők a biológia újabb vívmányait még nem ismerték, azon tenyésztői tantételek, melyeket az elméleti kritikán átszűrt tenyésztői tapasztalatból levontak, a tenyésztői gyakorlatban még ma is változatlanul érvényesek.

Settegast a kérdésről a következőket írja:

„Minden egyednek megvan a képessége, hogy tulajdonságait utódaira átörökítse. Az átörökítés mértéke azon tulajdonságok mértékétől, valamint az egyed szervezetének állapotától, erejétől, egészségétől függ”. Hasonló felfogást találunk Nathusiusnál is. Ezek szerint tehát azon tényezők közt, melyek tapasztalat szerint az átörökítés biztonságát befolyásolják, mint fontos tényező szerepel az egyed szervezetének a nemzés idejében mutatkozó ereje, egészsége és az idő szerinti állapota. Azt viszont felesleges bizonyítani, hogy az ivarérettség elején és a nemzőképesség alkonyán álló tulfiatal és öreg bikák szervezetének ereje még nincs, vagy már nincs azon a fokon, mint az élet delén levő állat.

A tulfiatal állatok megbízhatatlan örökítőképességére vonatkozó tapasztalataimat egyébként sok tenyésztő ismerősöm úgy a szarvasmarhára, mint a lóra vonatkozó saját megfigyeléseik alapján is megerősíti. Egyik telivértenyésztéssel foglalkozó barátom közli velem 22 Derby-nyertes jegyzékét, annak kimutatásával, hogy ezeket Derby-nyertes apjuk hány éves korában nemzette. A 22 Derby-nyertes utódját 5 éves korában nemzette. A többi 21 esetben 12-7 év volt az apáknak azon átlagos kora, melyben a Derby-győzelemre minősítő tulajdonságait utódaira átörökítették.

Tulzottnak tartom Wellmann dr. azon aggodalmát, hogy a tulfiatal bikák csekélyebb átörökítőképességének ezen megállapítása az értelmes tenyésztőt szarvasmarhatenyésztésünk karával arra indíthatná, hogy hibás fiatal bikákat is használjon tenyésztésre. A tenyésztő ezen megállapításomból csak azt a következtetést fogja levonni, hogy tulfiatal, bár ivarérett bikájától nem várhatja kiváló tulajdonságainak biztos átörökítését, tehát a bika tenyészértéke felől az ilyen korban nemzett ivadékaik után még nem mondhat bíralatot.

A fentebb tárgyaltnál gyakrabban felmerülő és ezért a gyakorlati tenyésztés szempontjából fontosabb vitánk második kérdése, mellyel tisztázandó volna, vajjon ezidőszerűtől biológiai ismereteink alapján lehetséges-e, hogy az apa- és anyaállat bizonyos tulajdonságaik tekintetében nemük szerint eltérő átörökítőképességet mutassanak. Nevezetesen lehetséges-e az az általam vitatott tény, hogy a bika rendszerint a formák tekintetében, a tehén pedig a tejlőképesség tekintetében mutat nagyobb átörökítőképességet.

Azt hiszem, hogy vitánk eddigi eredménye már most ezen kérdés tisztázását is lehetővé teszi. Az elmélet szerint általános érvényű eltérés nem állha

Elsőrendű hatása, kipróbált és államilag ellenőrzött

sertéspestis elleni szérumot

bármilyen mennyiségben expedíál a

LABORATORIUM VÉDŐOLTOANYAGOK TERMELÉSÉRE R.-T., Budapest, IX., Lónyay-utca 18 b.

Külföldi növénytenyésztők original vetőmagvait és pedig: LOCHOW — Petkus; STRUBE — Schlanstedt; STEIGER — Leutewitz; ACKERMANN — Irlbach; CIMBAL — Frömsdorf; THIELE — Kuckucksmühle; BOHM — Grossbieberau; TROG — Kleinrüdchen; LEMBKE — Malchow; BORRIES — Eckendorf; HEIL — Gelchsheim tenyésztéséből származó gabona, takarmány- és cukorrépa, Viktória-borsó, lóbab, burgonya stb. féleségeket forgalmaz, minden terményt értékesít a

„SATOR” VETŐMAGÜZEM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST
IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 4., II. 4. TELEFON: 28-36 Sürgőnycim: SATORMAG

fenn a különböző nemű állatok átörökítő képességében. Az apa- és anyaállatok egyforma szerepe van egy formák, mint a tejlőképesség átörökítésében, kivéve azon eseteket, amikor az egyik vagy másik szülő által szolgáltatott örökítő anyag bizonyos tulajdonságok tekintetében nagyobb energiával (átütőképességgel) bír. Az utóbbi esetben a csirasejtoszlas folyamata a nagyobb energiájú örökítő anyagot szolgáltató szülő tulajdonságai fognak tulsulyra jutni.

El kell ismernem Wellmann dr. igazát annyiban, hogy azon észleletem, mely szerint a bika a formákat, a tehén a tejlést jobban örökíti, nem kizárólag a szülők nemével van kapcsolatban, hanem arra vezető visszafelé, hogy a nemétől függetlenül ezen szülőben a kérdéses tulajdonságok szilárdabban vannak megrögzítve, tehát az általa szolgáltatott örökítő anyagban ezen tulajdonságok átörökítő energiája nagyobb, mint a másik szülőé. Pajzs Gyula dr.

(Folyt. köv.)

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: **Hatya Ferenc dr.**

Az angolkór és csontlágylás okai és gyógyítása.

Érdeklődéssel olvastam a fenti című cikket s hatása alatt indítva érzem magamat az alábbi megfigyelésem közlésére.

Két csapat sülőt állítottunk be mult évi július 1-én hizóba. Egy és fél éves tisztavérű yorkshire volt az egyik és fél éves yorkshire a másik csapat. Először a szokásos takarmány volt, fele árpa-, fele tengeridara s később az árpadara leaszatott az összes daramenyiség 1/3 részére. Az első hónapban kaptak 1 1/2 éves tisztavérű yorkshirek 3, az egy éves félvérek 2 kg.-ot naponta és darabonként az összes, illetve vegyes darából és egy kevés zöld lucernát. Az eredmény jó volt, mert az 1 1/2 éves yorkshirek hiztak egy hónap alatt páronként 41, az éves félvérek pedig 36 kg.-ot. A következő hónapban az 1 1/2 éves yorkshirek 4, az éves félvérek 3 kg. vegyes darát kaptak naponta és darabonként. A hizási eredmény ismét jó volt, az 1 1/2 éves yorkshirek párja 43, az éves félvérek párja 45 kg.-ot gyarapodott. Szeptemberi etetés volt a yorkshireknél 4 1/2, a félvéreknél 4 kg. vegyes dara. A sertések kifogástalanul ettek, de amellet folyton rágták az ől faalkatrészeit, tégla- és cementes falát és a gyarapodás volt a yorkshireknél páronként és darabonként 30 kg., a félvéreknél 34 kg. Októberben már erőltettük volna az etetést, amennyiben a yorkshirekkel 5, a félvérekekkel 4 1/2 kg. darát akartunk megvetetni, de bizony az sehogy sem akart menni, mert étvágytalanság mutatkozott és az adagot csökkenteni kellett. A rágsalás valóságos rágsi dühhöz fokozódott és az eredmény a yorkshireknél 19 kg., a félvéreknél 22 kg. havonta és páronként.

Ennek okát nem tudtam adni, mert a takarmány a nagyhizlalók által is a legjobbnak talált takarmány volt. A disznók az őlajtót is szétrugták és összetörték s kifutottak az udvarra, hol csépléstől visszamaradt barnaszén fekiült egyik sarokban. Midőn azt megtalálták, kezdték a szent jóízűen enni. Tehát arra van szükségük s ezért rágtak össze mindent. Attól a naptól fogva adatok nekik a kifutójukba naponta pár lapáttal, amit az első héten teljesen megettek, de még most is esznek belőle. A rágsi düh megszűnt s étvágyuk is jobb, rendszeresen esznek, aztán nyugodtan alszanak. A novemberi gyarapodás volt a yorkshireknél 28, a félvéreknél 33 kg. páronként.

Kiszely Zsigmond,
gazdasági intéző.

A cikkirő megfigyelése összhangzásban van Marek József dr. tanárnak az angolkór és a csontlágylás oktanáról s gyógyításáról irt közleményében lefektetett elvekkkel. Azt ugyanis, hogy a cikkirő sertéseinek nyalakodását, vagyis az ől farészeinek rágsalását és a barnaszén szorgalmas evését a méshiany okozta, igazolja az a körülmény, hogy a fa és a barnaszén is méshien gazdag anyagok (a fa hamujában 25—77% méshien van) és hogy éppen a méshien barnaszén evése szüntette meg a bajt. Ha a takarmányozásban ez a változás nem állott volna be, bizonyára nemsokára következtek volna az angolkóros megbetegedések.

Rv.

LEVÉLSZEKRÉNY.

8 rovatban csak a közérdeklő kérdésekre adjuk meg a választ, ezért tessék állandóan figyelemmel kísérni a „Szerkesztői üzenetek”-et is.

A szerkesztőséghez csak a lap szellemi részére vonatkozó levelek intézendők, hirdetési, lapreklamációs, címváltoztatási stb. ügyekben tessék egyenesen a kiadóhivatalhoz fordulni.

Juhok részes tartása. 23. sz. kérdés. Kérek felvilágosítást, hogy mily feltételek mellett szokás juhokat részes tartásra vállalni?

Felelet a 23. sz. kérdésre. Uradalmak által vállalt részes juhászatnál többnyire az alább felsorolt feltételeket szokták kikötni: 1. Átvevő a neki átadott juhállományt a jó gazda gondosságával tartozik tenyészteni és tartani, a kikötött szerződési idő elmultával köteles továbbá ugyanolyan számu, fajtájú, sulyu, ivaru és koru állatot visszaadni. 2. Az ivadékból mindenkor elsősorban az elhullás vagy mustálás folytán megfogyott törzs egészítették ki. Az ezután fennmaradó ivadékok szerződő felek között egyenlő arányban és a szerződésileg megállapított életkorban osztatik szét. Átvevő azonban csak addig köteles pótolni az elhullást, illetve mustálást, míg ezt a nyáj szaporulatából teheti. Amennyiben a törzs vagy a szaporulat valamely járványos betegségben elpusztulna, az átvevő nem köteles helyette más vásárolni. 3. Átadónak jár a szerződés egész ideje alatt az összes bruttó jövedelem fele, tehát a gyapju, tej, mustrák, kényszervágasok, bőrök stb. eladásából, illetve értékesítéséből befolyt jövedelem fele-része. Viszont új apaállatok beszerzésénél őt terheli a kiadás fele. 4. Átadót terheli a törzsre kivetendő vagyonadó teljes egészében, a még el nem osztott szaporulatra kivetett pedig fele részben. 5. Tűzbiztosítási és állatorvosi költségek — beleértve az oltásokat is — átvevő uradalmat terhelik. Nemely vidéken, különösen kisebb gazdaságokban, az alább közölt megállapodás szokott feles juhászatoknál érvénybe lépni: 1. A feles juhász, illetve a juhállomány tulajdonosa beállítja a kikötött számu állományt, a hozzávaló kóst és gondoskodik a szükséges számu juhászról. 2. Szerződésileg megállapítatik, hogy az átvett állomány hol, milyen területen legelhet és télen mennyi és milyen takarmányt, továbbá mennyi sőt kap. 3. A juhászok a helyi szokásoknak megfelelő díjazást, illetve konvenciót kapták, amelyet az átvevő fizet. 4. A szerződés ideje alatt, amely rendszerint három évre terjed, a juhászat által szolgáltatott mindenféle termékből származott bevétel közös, beleértve az eladott mustrák eladásából vagy a kényszerlevágásokból eredő bevételt. Az értékesítés, valamint az eladási ár megállapítása minden esetben csak közös megegyezéssel történhet. 5. A három év lejártá után feles lesz az összes állomány és az esetleges termékkészletek (pl. gyapju, bőrök). A felezés vagy természetben, vagy megalkudott ár szerint történik. A felezésnél a feles juhász (illetve az eredeti állomány tulajdonosa) két részre osztja az állományt és az átvevő (földbirtokos) választ.

K. J.

A gazdaközönség köréből.

A vagyonváltásföldek sorsa.

Ha az állam a rendelkezésére álló 400,000 kat. hold földet a jelenlegi tulajdonosainak adná, mondjuk 30 évre bérbe a legminimálisabb 2 q buzaévi haszon-

bérért, akkor kapna az állam évente 800,000 q búzát, mely mennyiséget szintén a legminimálisabb métermázsánkénti 20 aranykoronával számítva, volna az államnak évente 16.000.000, azaz tizenhatmillió arany-, vagyis 272 milliárd papirkorona jövedelme. Ez a horribilis összeg inkább emelhető, mint csökkenthető, mert hisz szerény nézetem szerint a földeket átlagosan kat. holdankint 2 q buza évi bérnél magasabban is megtartaná jelenlegi tulajdonosa s a buza mai értéke is jóval tul van a 20 aranykoronánál s így számításom szerint egész bátran vehetünk évi 20 millió aranykorona, vagyis 340 milliárd papirkorona évi biztos jövedelmet. Feltétlenül biztosnak mondható az a jövedelem, mert hiszen a jelenlegi tulajdonos többi ingatlana és fundus instruktusa elég biztosítékot nyújt. A földet a bérlet lejártá után vagy eladná, vagy ismét bérbe adná az állam. Eladás esetén nagyon természetesen a jelenlegi tulajdonosnak, illetve a jövendő bérlőnek elővételi joga volna; ezzel egyrészt biztosítaná az állam, hogy a földek legjobb karbantartatának, másrészt kilátása volna a jelenlegi tulajdonosnak, hogy becsületesen szerzett birtoka valamikor ismét az ő tulajdona lesz.

Távol áll tőlem még a gondolata is annak, hogy a hadiözvegyek, árvák és rokkantak földet, házhelyet ne kapjanak nagyon méltányos áron, de semmi esetre sem tartom üdvösnek a mai állapotokat, amikor boldog-boldogtalan igényjogosultságát megállapítva, oszlják a földet. Kérdem az illetékes ténylezőket, gondolkodtak-e már azon, hogy mi történik — Isten meentsen tőle —, ha 2—3 éven keresztül ily rossz termés lesz? Miből fizet akkor az, akinek most sines semmije? Hogy képzelik el akkor a helyzetet? Nem gondoltak még arra, hogy ennek az ügynek lehetnek még nagyon szomorú következményei? Nem gondoltak arra, hogy a földet, kiosztás után a jövendő tulajdonosoktól nemfizetés esetén elvéve, forradalmat, még pedig parasztfordalmat idézhetnek elő? Ha igen, akkor annak szomorú következményeiért ki vállalja a felelősséget?

Selyp.

Schwartz Sándor
urad. főszámtartó.

A mi szikeseink.

Millió holdakra megy hazánkban, különösen Alföldünkön, az olyan szikes talajoknak a területe, amelyeken tanáctalannul áll a gazda, ha azokat jövedelmezően akarja termelésre kihasználni. Nem tudja hogyan gazdálkodják rajtok okosan, hogy verejtékes munkájára rá ne fizessen.

Tíz-husz esztendőben egyszer, amikor az időjárás éppen rászolgál, ezek a területek adják a legacélosabb búzát, a tizenhatmázsás termést. Az ilyen mező adja ilyenkor a legtapdusabb takarmányt. Az ilyen évek után rácsábítják a gazdát, hogy ezekben a területekbe máskor is beleölje a munkát, a magot. A legtöbbszőr azonban inséges esztendőt az eredmény. Különösen nagy csapás ez népünkre az olyan alföldi határokon, ahol biztos termésű másfajta jó föld alig van.

Tudósaink közül és utánok gazdáink közül is sokan ezekről az áldatlan talajokról azt tartják, hogy azért nehéz munkálatnak és azért terméketlennek, vagy kockázatos terméssé, mert a természet tulsokát rakott beléjük a növényekre káros sófélékből és tulsokát a rossz természetű ragadó anyagokból, vagy amint azokat stilszerűen nevezik, a kolloidokból.

A szikesekkel foglalkozók ezen csoportja a káros sókat vízzel való bőséges öntözéssel gondolja kimosatni, elszállítani a talajból, vagy pedig ezen sókat is, a kolloidokat is vegyszerekkel, különféle műtrágyákkal kívánja jó tulajdonságúvá átalakítani.

Ezek a tudósaink és gazdáink a talajban foglalt sófélék és kolloidok minémisége és mennyisége szerint más és más talajjavító eljárást és gazdálkodási módot tartanak a különböző szikféleségeken szükségesnek. Aszerint, hogy a szikes táblán szélteben, hosszában és keresztmetszeti rétegenként, sokszor csak foltonként, hol milyenféle sőt és kolloidot és mit milyen mennyiségben találnak.

GROZIT ASZFALT-FEDÉLLEMEZ

és KÁTRANY-FEDÉLLEMEZ

fafelszigetelőlemez, facement, carboll-neum, vaslakk és kátrányfestékeket

szállít és mindennemű tetőfedési munkálatokat vállal, több évi jótállás mellett

GROZIT ASZFALT- ÉS KÁTRANYVEGYITERMÉKGYÁR, BUDAPEST

Városi iroda: V., Kádár-utca 4. szám. • Gyár: X., Gyömrői-ut 44. szám. • Telefon: 67-96

HUNGÁRIA
SZERUMMŰVEK R.-T.
BUDAPEST, VI. KER., SZONDY-UTCA 76.

Termeli az állatorvosi gyakorlatban használatos összes védőoltóanyagokat és szérumokat.
Allamilag kipróbált **sertéspestis ellenes vérsavó**
minden mennyiségben készíti. Sertéspestis ellenes anyagunk tiszt. centrifugált vérsavó.
Nem tévesztendő össze a csőrínált vérrrel! Kérjen azonnal prospektust!

Külön diagnosztikai osztály.
Díjtalan körmegeállítás.
Díjmentes felvilágosítást nyújtunk minden szakérdeklőben.

A részletesen lefolytatott vegyi vizsgálatok adatainak megfelelőleg írják elő, hogy hová, milyen vegyiszert, milyen mennyiségben, mikor, hogyan alkalmazzon a gazda. Ezekből a vegyi vizsgálatokból állapítják meg, hol felel meg a mesterséges öntözés, hol a halasztó. Ha ugyan van a gazdának erre a célra elegendő víz a rendelkezésére. Vagy hogy hol alkalmazzon alagsóvezést, vagy hogy hol érdemes szántani. Mert akárhányszor is a vegyi vizsgálat azt az utmutatást adja nekik, hogy azt a talajfoltot, vagy néhol nagy területeket is egyáltalán nem lehet gazdaságosan jó termőfölddé átalakítani. Hogy nem lehet ott jövedelmezően szántóföldi gazdálkodást üzni. Ott csak legeltessen a gazda, amikor van rajta mit.

Tudósaink ezen csoportja minden ilyen talajféleségre elengedhetetlennek tartja a körülményes költség és pedig sokszor kérdéses értékű vegyi vizsgálatot. Amellett azért nagyon sok esetben adások maradnak a válasszal, hogy melyik talajfoltot milyen vegyiszert vagy milyen gazdálkodási mód állítja elő a jó termőföldet. Amelyben azután biztos sikerrel, jövedelmezően kapja a gazda a nagy terméseket. Sok fáradságának költségének méltó jutalmát.

Tudósaink, szakembereink ezen csoportjának a munkássága, akik a talajjavítást elsősorban vegyi problémának kívánják tekinteni, már azért sem mutathat fel közgazdaságilag érdemleges eredményt, mert gazdáink ma még nem hajlandók a vegyészeti tudomány utmutatásai alapján gazdálkodni.

Tíz újjunkon össze lehetne számlálni azokat az alföldi gazdáinkat, akik hajlandók és képesek arra, hogy gazdaságuk minden területén, szőlőben, hosszában és keresztmetszeti rétegenként a vegyi alkatrészeket megállapítsák, vagy megállapíttassák, annak költségét viseljék. Akik képesek a vegyi vizsgálat eredményeit hasznosítani. Akik tudják, hogy a növények mikor, milyen talajtulajdonságok mellett, milyen alakban, hányféle, micsoda vegyi képletű tápanyagokat és milyen mennyiségben vesznek fel. Hogy melyik növénynek és melyik talajjal milyen képletű vegyiszerttel és mikor, hogyan irányítsák a táplálkozást, hogy nagy magtermet, vagy nagy szár- vagy levélzetermetet kapjanak.

Sem a nagy gazdaságokban, sem a középbirtokokon, sem kisgazdáink közt nincs még a szaktudás azon a fokon a mezőgazdaságunkban, hogy annak vegyészeti alapokra, ilyen módon való fektetését erőltetni szabadna.

Mert az volt a káros közgazdaságunkra, hogy az állam szakemberei között a nagy befolyással bírók éppen ezt a hibás irányzatot erőltették és elnyomták az egészséges, gyakorlati irány fejlődését.

Ennek a ferde, beteg iránynak az eredménye, hogy a magyar államnak sok évtizedes, még aranyvalutában kiadott, igen sok százezer koronányi költségű áldozata a szikes talajoknak jó termőfölddé átalakítása tekintetében nemhogy nem járt semmi érdemleges eredménnyel, de inkább még káros hatású volt. Gazdáinkat reményvesztette tette. Fokozatosan mind nagyobb területeken tértek és térnek ma is át a kockázattal nem járó, de kis értéket termelő és talajrontó legeltető gazdálkodásra.

A kis értékelés következménye a népnek, az államnak elszegényedése és a kivándorlás.

Ezek a tudósaink az okai, hogy a sikerekre vonatkozó hivatalos felfogás és szaktudás három-négy évtized óta egy lépést sem tett előre. Igaz, hogy ezek a tudósaink azok, akik büszkék arra, hogy amit ma tudnak, azt 30-40 évvel ezelőtt is tudták. Akikre a haladás nem kötelező.

Pedig ezzel a hivatalos felfogással az ellenkező irányt is sokan képviselik hazánkban.

Sok szikes helyre telepedett községünk, lakott helyünk, órházunk kertjében, határában mutatták meg jó gazdasszonyok vagy egyes törekvőbb gazdák is,

hogy a jól megmunkált, gazdagon trágyázott talajon a gondosan ápolt növényzet ilyen helyen is jól fejlődik és az ilyenek meg is javították talajukat. A száz évvel ezelőtt elhunyt tudós szarvasi pap, Tessedik Sámuel, ezzel a gazdálkodási móddal már a múlt század elején, sőt évtizedekkel előbb a legbujább tenyészetet állította elő a sziken. Egyik nemrég elhunyt alföldi gazdánk, amint hallottam, valami 42-féle szerte az országban a nép közt gyakorolt szikjavító mód leírását állította össze, amelyekkel mindegyik jó eredményt mutatott fel a mi, fáradságot, költséget nem kímélő, a kényelmet nem kereső, jóra való népünk.

Mintán azonban ezt az egészséges, eredményes, gyakorlati irányt a kormányzó tényezők, a hangsúlyosabb szakértők hibás irányítása következtében, nemcsak nem támogatták, de elnyomták, ez az egészséges és célravezető gazdálkodásmód nem terjedhetett és nem fejlődhetett úgy, amint megérdemelte volna.

Kormányaink azt, aki jól gazdálkodott, földjét megjavította és sokat termelt, nagy adóval sújtották. Aki hangosan hirdette, hogy övé a világ legrosszabb földje, az jóformán adót sem fizetett. Istápoltuk a kényelemszeretetet és az igénytelenséget.

A szikeseket jó termőfölddé átalakító gyakorlati gazdálkodás ennek következtében nem lett minden szempontból megvizsgálva, alaposan felderítve, tudományos rendszerességgel kikutatva. Már Tessediknek sok, nehéz küzdelme volt a kerékkötőkkel. A hiányosan, sokszor csak hallomás útján megismert és tovább adott módszerek tapogatózva, hiányosan lettek itt-ott alkalmazva. Féleredményre, vagy semmi eredményre sem vezettek. Mert a szerves élet káros következmények nélkül nem hagy semmi hibát. A természetben minden szerves élet számára elengedhetetlen a tökéletesség. Anélkül minden satnya, hibás lesz. Csak mi, emberek gondoljuk azt, hogy büntetlenül tökéletlenkedhetünk. Szenved is az emberiség elegendő ezért a mi általánosan elterjedt, tökéletlen felfogásunkért.

A következőkben közreadom másfél évtizedes kutatásaink az eredményét, hogy szikesek nem a természetből adott áldatlanságok a mi Alföldünkön. A természetből a mi alföldi talajainkon is mindenütt a legbujább növényzet teremne. A mi Alföldünkön mindenütt, ahol csaknem vízállás, vagy vízmeder, a legbujább erdő, mező, a leggazdagabb termőtalajok volnának.

A természetből, a gyökérrzel gazdagon és mélyen való behálózás, beszövés útján, a felszín növény-maradványai útján, apró állati és növényi lények munkálkodása, életermékei útján, a korhadó és rothadó szerves maradványoktól, továbbá a légköri tényezőktől, a csapadéktól lesz minden talaj telelvényé, humuszszá, zsíros, kövér földé, termékeny. Amint hogy ez a szerves élet és a légköri tényezők azok, amivel a természetet a hegytetőn a kősziklát is termőfölddé változtatja.

Az alföldi talajok elsoványodása, elszikesedése az én megállapításom szerint az emberek talajrontó gazdálkodásának eredménye. A belvízkároknak a talajrontó legeltetésnek, a talajfelszint elmergesítő fordítókével való szántásnak, a hibás vetésforgónak, általában a talajéletrontó gazdálkodásnak a következménye.

Kutatásomnak az a megállapításom az eredménye, hogy legrosszabb szikesekinket is gazdaságos eljárással a legkitünőbb termőfölddé alakíthatjuk át, ha azokon a talajéletrontó gazdálkodással egyszersmindenkorra felhagyunk. Ha áttérünk mindenütt állandóan talajjavító, a talajéletet előállító gazdálkodásra. A talajnak szerves anyagokban gazdaggá tételére. A gyökérrzel gazdagon átszövésére. A zöld ugarrá. A bőséges istállótrágyázásra. A fordítás nélküli, csupán kissé keverő talajművelésre és a talajméllyítésre. A talajfelszínnek olyan állapotban való tartása,

hogy a légköri tényezőket, a gázokat, az áldásos esőt, hőt mindenkor elnyelje. Ha végre egyszer már eltanuljuk a természetből a szerves anyagokkal való bőséges felültrágyázást. Ha áttérünk a helyes vetésforgóra. A talajéletet a legkedvezőbb fokra előállító gazdálkodásra. A talaj minősége szerint megválasztott növénytermelésre.

Aki így gazdálkodik, az a legrosszabb sziken is előállítja a talajbeéredést. Ami könnyű munkálattal, porhanyóvá teszi a talajt. Ami átalakítja és feléli a talajjót. Átalakítja a káros ragadó anyagokat, a káros kolloidokat. Ez a talajbeéredés teszi termékenyvé a talajt. A káros sók és kolloidok felhalmozódása a talajban nem természetes oka a talajromlásnak. Ezek a talajrontó gazdálkodásnak a káros következményei. A talajjavító gazdálkodás ezt jövátesszi.

Ehhez a talajéletet előállító gazdálkodáshoz nem okvetlen szükségesek a még sok tekintetben kétes értékű vegyészeti ismeretek. Az itt ismertetett gyakorlati módon is elérhetjük, sőt állandósíthatjuk akár a dánok 18 mázsás holdankinti átlagos buza-termését is. Különösen, mikor a vegyészeti előt még nagyon sok olyan termelési probléma homályos, vagy teljesen ismeretlen, amit pedig a gyakorlat már biztosan megold.

A szikeseknek vegyi szerekkel való átalakítása jó termőföldé, magukban azért sem ajánlható, mert az ilyen mesterséges vegyi hatások ideiglenesen lehetnek igen jók, de később ezek is, mint a természeti erők vegyi hatásai is, talajrontó hatásokra könnyen visszaváltozók. Különösen ha a szikesedést előidéző talajrontó gazdálkodással nem szakítunk és át nem térünk a talajjavító gazdálkodásra.

Ha pedig a talajjavító gazdálkodásra áttérünk, akkor a mesterséges vegyi hatások nem okvetlen szükségesek.

A mezőgazdaságban a nagyon értékes vegyészeti tudományos ismeretek alapján való termelésre csak az térjen át, aki az itt közreadott gyakorlati ismereteket már sikeresen hibátlanul alkalmazta. Aki már ezután is eléri a biztos nagy terméseket. Aki a már ezeknél is nagyobb, a 25-30 mázsás terméseknél az okserü növénytáplálás útján gazdaságosan való elérésére törekszik.

Amint mondani szoktam, ne akarjuk táncművészeti produkciókra kényszeríteni azokat, akik még biztosan járnak sem tudnak.

Különösen gazdaságosan ráterhetnek alföldi gazdáink erre az itt ismertetett talajjavító gazdálkodásra, ha végre egyszer már megszűnnek a gáncsvetők megakadályozni azt, hogy a fordítás nélkül működő és gazdaságosan mélyen lazító talajműveléssel előállíthassam és a gyakorlatban bevezethessem.

Küzdényi Szilárd.

A kanadai Marquis buza.*) Az idén egy buza-fajta sem adta azt termést, amelyen reményeket az ember hozzá fűzött. Buzáinkat június közepén minden gazda kat. holdankint 14-15 q-ra becsülte, pedig csak 8-9 q lett a magtermésünk egy kat. holdon. Természetes, hogy a családás ott még keserűbb, ahol 8-9 q-t reméltek és ehelyett 3-4 q lett kat. holdankint.

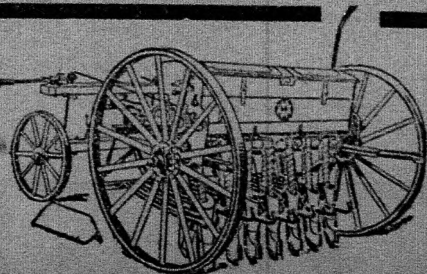
Az 1923/24. évi hosszú és erős tél kedvezőtlen volt a Marquis járóbuzáinkra, mert töveit elhajták és szinte kifagytak. Nálunk kiszántatott április 25-27-én 28 m. hold Marquis járóbuzából csak a határmenti sűrű fák és bodzabokrok oldalán, valamint két domb között lévő lapályban, ahol a buzát a hótakaró sokáig védte, 1584 □-ötlet hagyva meg belőle.

A meghagyott 1584 □-ötlet Marquis járóbuzaterület termési eredménye volt: 15 q 50 kg.

*) L. „Köztelek“ 1924. 30-32. számában a 403. oldalon ugyane buzáról ugyanettől a szerzőtől közöltet is.

**Ekéket, boronákat, „Agrár-Drill“ szabatosan működő vető-
gépeket, takarmányfeldolgozó gépeket,**

szőlő- és répapermetezőket, cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinlokomobilokat, gőz- és benzinmagánjárókat legjobb kivitelben ajánl:

AGRARGLOBUS
Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-u. 1.

TELEFON: lózs. 153-54, lózs. 153-76 és lózs. 125-79

MOST RENDELJEN ESŐT

PHOENIX és ZALA öntözőberendezés stb.

JÖVŐ NYÁRARA GAZDASÁGÁBA

a Mezőgazdasági Öntöző R.-T-nál
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz., II.
Telefon: 28-30, 201-34 5827 Távirati cím: Zalaphoenix

Ha nem lett volna kedvezőtlen az időjárás és ha az érés előtt hirtelenül be nem áll a fűrészség, akkor a meghagyott 1584 □-öl Marquis járóbuza területén hiszem, hogy 20—22 q terméseredmény lett volna. Minden gazdának ajánlom, hogy kora tavaszi vetéshez használja a Marquis járóbuzát.

Madarászpuszta.

Wesely Mihály
intéző.

VEGYESEK.

Eljegyzés: beharfalli ifj. Truka József, beharfalli id. Truka József ny. pécsi püspökuraldalmi jószágigazgató fia, f. hó 20-án Sítán (Borsod vármegyében) eljegyezte kisdobronyi Izsák János ottani földbirtokos leányát, Erzsikét.

Házasság. Kuttner László dr. f. hó 18-án vezette oltárhoz a budapesti várbeli evangélikus templomban Margitai Lenkét.

Halálozás. Székér Gyula, a Ferenc József-rend lovagja, nyugalmazott jószágigazgató, kiváló gazdasági életének 78-ik évében, Budapesten elhunyt. A megboldogult földi maradványait szeptember hó 14-én helyezték Budapesten örök nyugalomra.

„Arulkodtak”? A „Magyar Falu” című politikai hetilap múlt év november hó 18-iki számában Czebe László hírlapíró „Arulkodtak” címen cikket írt, amely miatt a kir. ügyészség osztály elleni izgatás címén emelt vádat a hírlapíró ellen, mert a vád szerint a nagybirtokos osztály ellen izgatott. A cikk szerint a nagybirtokosok fölkeresték a Budapesten tartózkodó ellenőrző-bizottság külföldi tagjait és azt kérték tőlük: hassanak oda, hogy Magyarország csak akkor kapja meg a külföldi kölcsönt, ha a földreform végrehajtását legalább három évre felfüggesztik, mivel a földreform végrehajtása veszélyezteteti a termelést. A cikk a nagybirtokosoknak ezt a lépését árulásnak minősítette, hazaárulónak nevezte a nagybirtokosokat, akik éppúgy ártnak az országnak, mint az u. n. emigránsok. A budapesti büntetőtörvényszék az annakidején megtartott tárgyaláson Czebe Lászlót három heti fogházra ítélte el. Föllebbezés folytán az ügy a kir. ítélőtáblához került, ahol a Degre Miklós elnöke alatt működő tanács e hó 11-én foglalkozott ezzel az ügygel. A tábla a törvényszék ítéletét megváltoztatta és Czebe Lászlót nyolc napi fogházra ítélte el.

Nyiregyháza jubileumi kiállítása. Nyiregyháza város százéves emlékünnepe alkalmából rendezett kulturális, gazdasági és ipari kiállítást folyó hó 13-án Bodor Antal dr., a Faluszövetség igazgatójának üdvözlő beszéde után Rakovszky Iván belügyminiszter nyitotta meg. A város és Szabolcs megye közintézményei, birtokosai, gyárosai és iparosai egymással nem versenyre kelve mutatták be munkájuk legjavát. Két gimnázium és az elemi iskolák összes helyiségei megteltek értékes és érdekes látványokkal és az ünnepekre az ország minden részéből odaseregelt nagyközönség részvétele országos jellegűvé tették a kiállítást. A város történelmi csoportban Nyiregyháza nagyvárosfejlődésének emlékei és eszközei keltettek nagy feltűnést, a kulturális csoportban a város és a megyei különféle iskolák mutatták be a tehetséges tanulók munkáit. A művészeti termekben Benezur Gyulának, a város nagy szülöttjének emlékei mellett a nyiregyházai vonatkozású szobrok, képek nyertek elhelyezést. A háziipari és női kézimunkatermeket, melyekben Horthy Miklósné Ófőméltósága munkái is láthatók, a MANSz és Caritas, Honszeretet egyletek s a női ipariskola szövetségei és munkái foglalták el. Külön termet töltenek be a szövöttek és a termek egész sorát a nyiregyházai kereskedők. A jubiláló ipartestület csoportjában a kisiparosok tettek ki magukért, ez ország-rész hatalmas gyáripára pedig nagyrészt az udvaron felállított pavilonokat tölti meg. De talán legtöbb nézője akadt a mezőgazdasági kertészeti és vadászati csoportoknak, melyek a gazdag vidék színpompás kincseit tárták a néző szeméi elé. Négy nagyobb uradalom külön-külön termeket tölt meg, a Nyírség híres dohányja, cukorrépája, burgonyája, gyümölcse és bora mellett mindazzal, amit az ősz bőségszaruja egy elemi csapásoktól megkímélt vidéken nyújtani tud. Megkapó és tanulságos az a panoráma is, mely a Tiszavidék egykori lapjainak növény- és állatvilágát mutatja be. A kiállítás vasárnap, 21-én este zárul, amikor kiosztják a Faluszövetség egymilliókoronás jutalmát az ország legtöbbgyermekes szülőjének.

A gazdatisztek a gazdatiszti törvény revíziójáért. Az Alsó-Dunántúli Mezőgazdasági Kamara gazdatiszti szakosztálya szeptember hó 14-én tartott ülésén a gazdatisztek helyzetével és kivánságaival foglalkozott. Bárány Ferenc jószágfelügyelő a gazdatisztek helyzetét ismertette és rámutatott arra, hogy a földreform nem törődik a gazdatiszti osztállyal. Molnár Pál kamarai titkár az 1900. évi XXVII. t. c. módosítása ügyében hozott határozatokat ismertette. A gyűlés kívánja a törvénybe felvenni azt, hogy a magyar földön csak magyar honos gazdatisztet lehessen alkalmazni s azon ne intézkedhessen cseh, morva, vagy német gazdatiszt. Kívánják, hogy gazdasági oklevél-

vel nem bíró 1000 holdnál nagyobb földbirtokosok gazdatisztet alkalmazzanak, a nyugdíj jogosultság 35 évi szolgálat után elérhető legyen.

A Gazdasági Szaktanítók Országos Egyesülete 1924. szept. 8-án Budapesten évnegyedi választmányi ülést tartott. Farkas Gyula elnöki megnyitó beszéde után a választmányi ülés majdnem egész idejét az egyesületnek a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez intézendő felirat tárgyalása foglalta el. A feliratba az Egyesület a gazdasági népoktatási törvény megalkotását kéri. Elsősorban a gazdasági népoktatás részére a továbbképző iskoláktól különálló törvényt kér. Indokolja ezt a két iskolatípus külön szervezési előfeltétele, a szervezés kötelezettsége, a gyakorlati terület, a felszerelés, vagyongazdálkodás, felügyelet stb. különbözőségeivel. A tankötelesek beiskolázására nézve a beiskolázási törvény szigorú hatósági végrehajtása és több kisebb módosítás tárgyában terjeszti elő kívánságait. Az oktatás tekintetében a mindennapi háromévi kötelező oktatást kér, átmenetileg azonban csak a téli hónapokban történő intenzívebb tanítást javasolja. A gazdasági szaktanítóképzésnek főiskolai rangra emelését kérelmezte oly módon, hogy valamelyik működő gazdasági akadémia szerveztesse át gazdasági szaktanítóképző főiskolává. A gazdasági szaktanítói státuszban a jelenleg fennálló kisebb fizetések a többiekkel egyenlővételet s a szaktanítói fizetések megállapítása és rendezésénél a szakképesítésnek a figyelembevételét kéri. Több kisebb egyesületi ügy elintézése után az ujonnan választott tisztikar ezen kívánságait küldöttségileg Petry Pál dr. államtitkár és Huszka Jenő dr. miniszteri tanácsosnál tisztelgés keretében írásban is átnyújtotta.

Megkezdik a törzskönyvelést — Erdélyben. A brassóvármegyei állattenyésztési bizottság most tartotta meg beszámoló gyűlését a Brassóban rendezett tenyészkiallással és állatvásárral kapcsolatban. A gyűlésen a jövőben rendezendő kiállításokra vonatkozólag egy terjedelmes programot terjesztettek a bizottság elé, amely azt a jövő gyűlésen fogja tárgyalni. A bizottság bejelentette, hogy a vármegyei szarvasmarha tenyésztésének előmozdítására sikerült egy kiváló szimentáli tenyészbikát vásárolni. A bizottság egyben elhatározta, hogy a jövő év kezdetével a megye tenyészállományának törzskönyvét szakszerűen vezetni fogja s ennek vezetésére egy törzskönyvvezetői állást szervez.

Terméseredmények Csehországban. A cseh Statisztikai Hivatal most adta ki 1924. évről szóló jelentését a főbb gabonafajták előrelátható terméseredményéről. Ez adatok szerint az idei aratás eredménye lényegesen gyöngébb a tavalyinál. A legjobb termés aránylag a búzában mutatkozik, amelynek termése csak fél millió métermázsával gyöngébb a tavalyinál. A rozstermés 1.7 millió métermázsával, a zab 1 millió métermázsával gyöngébb a múltévénél. A négy fő gabonafajtánál összesen 4.8 millió métermázsára terméseredményre lehet számítani. A terméseredmények az egész országban ezer métermázsákban a következők: őszi buza 8285 (tavaly 8642), tavaszi buza 1048 (1216), őszi rozs 11,502 (13,300), tavaszi rozs 282 (247), őszi árpa 63 (86), tavaszi árpa 10,310 (11,884), zab 12,330 (13,308) tengeri 2420 (2697), repce 42 (47). Átlageredmény hektáronként métermázsákban: őszi buza 15.4 (tavaly 16.2), tavaszi buza 15.2 (15.6), őszi rozs 14.2 (15.9), tavaszi rozs 10.8 (11), őszi árpa 14.4 (16.6), tavaszi árpa 15.3 (17.4), zab 14.6 (15.8), tengeri 14.5 (16.8), repce 12.4 (12.6).

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában a „Vedekezési módszerek a lucernabogár kártétele ellen” című cikk végéhez fűzött rovatvezetői megjegyzésben *Arenaria serpyllifolia* helyett tévedésből *Arenaria serrpyllifolia* került.

Állatpolók kiképzése Romániában. A román kormány elhatározta, hogy Temesvárott, Constanzában, Bukaresztben és Kisenevben állatpolói tanfolyamot létesít, amely három hónapig tart. A kurzusra jelentkezhetik minden katonai szolgálatának eleget tett román állampolgár. A jelentkezőket az állam havonta 1000 lejjelel segíti.

A 42 év óta fennálló Fischer J. részvénytársaság zsák-és ponyvagárat, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elismert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvakölcsönző-intézet.

Gyapju értékesítését legelőnyösebben teljesít Párczer Gyula, Budapest, V., Honvéd-utca 38. Telefon: 168—24.

Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

Eredeti Fowler és Kemna gézekék minden nagyságban és árrban, teljes felszereléssel azonnal szállíthatók és üzembé állíthatók. *Gazdabank Agrártechnikai Vállalata*, Budapest, Ferenc-körút 19—21. Telefon: József 34—34.

Patkány-, egérirtó RATIN

specifikus mezel egérirtő békebeli anyag. Legelőnyösebb napi árrban. Szétküldési hely: *Ratin Laboratorium*, Budapest, VII., Murányi-u. 36.1302

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Jókarban lévő

1356

8 1/2 magyar hold szántó

Fejér megyében, Martonvásáron

szabadkézből eladó.

Cím: Ifj. Turcsányi János, Martonvásár, Fejérm.

Azonnali szállításra ajánlunk egy elsőrangú németországi gyárban készült és sikeresen bevált, modern, könnyű típusu négyhengeres, 30 lóerős, teljesen új BENZINTRAKTORT,

hozzá egy eredeti Sack-gyártmányu

négyvasu 10" ekét,

mely sekély- és mélyszántásra egyformán megfelel. A készlet őszi alkalmi ára kétfőszáznyolevan métermázsára buza. Megállapodás szerint esetleg részfizetést engedélyezünk. Valamint kívánságra próbaszántást eszközölünk.

Kováts Imre és Társa, Budapest, IX., Lónyay-utca 33.

CHINOIN gyógyszer- és vegyészeti

termékek gyára r.-t.

UJPEST

Telefon: 163—36, 132—54, 95—30

MEZŐGAZDASÁGI OSZTÁLY

Vetőmagvak viznélküli pácolása.

PORZOL

porpácolás

10 perc alatt vetés közben is elkészíthető 1—2 q vetőmag.

Nagy munka- és időmegtakarítás.

Elmarad a száritás!

Amerika évente már három millió métermázsra vetőmagot porral pácol.

GYAPJUT

közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból

legmagasabb áron vásárol

Zeisler Artur

Budapest, V., Dorottya-u. 9., félemelet

Telefon: 57—15

Közvetítők szokásos jutalékban részesülnek

Budapest, IX., Knezits-utca 15. számu

3 lakásos, 2 emeletes, magasföldszintű

családi ház

kertilakás, garage istállóval eladó vagy bérházra elcserélendő. Bővebbet a helyszínen. 1277

Teherautópótkocsik

1—10 tonnás, gyári garanciával, állandóan raktáron. Átalakítások és javítások.

ILOSVAY és TÁRSA, BUDAPEST

V. KERÜLET, VÁG-UTCA 5. SZÁM. 1335

Az iskolai évadra

a Calvin-tér közelében jómódu keresztény uricsalád teljes ellátással elvállalná 2 nagyobb fiú gondozását. Ajánlatok „Családi otthon 9659” jellegre e lap kiadóhivatalába. 9659

Okvetlen jó termése lesz

ha műtrágyát használ!
Vegyen olcsón és előnyös fizetési feltételek mellett szuperfoszfátot, 40%-os kálicsot, mésznitrogént, kénsavas ammoniákat és trágyagypszet. Szőlőbirtokok azonkívül elsőrendű fekal- és sertés trágyát kaphatnak.

DUKES és HERZOG
Budapest, V., Zoltán-utca 6. sz.

Képviseletünk:
Győr: Sós Adolf, Czuczor Gergely-u. 17.
Miskolc: László Gyula, Erzsébet-tér 2.
Nagykanizsa: Dunántúli Közgazdasági R.-T.
Gyöngyös: Engel Hermann és Társa 1337

Szénkénegeg

azonnali, vagy szeptember-októberhavi szállításra igen előnyös áron kapható!

Polikémia

Vegyipari és Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Tükör-utca 2.
Telefonszám: 91-39 1319 Sürgőnycim: „Polikémia“

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Bevettség: Nagy Hártyó dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonaosztályának jelentése.) Szept. 15. A gabonapiacra a malmok mérsékeltek a vásárlást és a buza ára csökkent. A forgalom elég élénk. A rozs mérsékeltebb forgalom mellett szintén oleszódott. A terményekből élénk volt a kínálat, azonban csak kevés üzletet kötöttek. Irányzat változatlan. Budapesti paritásán kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 76 kg.-os tiszavidéki 4100-4150, fejmégyei és pestvidéki 4075-4125, buza 78 kg.-os tiszavidéki 4175-4225, fejmégyei és pestvidéki 4150-4200, rozs 3500-3550, takarmányárpa 3900-4200, sörárpa 4600-4800, ózab 3600-3700, ujjab 3200-3400, tengeri 3800-3850, köles 2900-3100, repec 6200-6500, korpa 2300-2400 K.

Budapesti liszt- és örleménypiac. („Avena“ Mezőgazdasági Termény- és Állattérkeztető R.-T. jelentése.) Szeptember 16. A gabonapiac utóbbi napokban emelkedő tendenciája után kisebb lánghulás állott be és a liszt piac erre való tekintettel tartott irányzat mellett a következő lisztárakat jegyezte a tegnapi tőzsdén: dupla 0-ás 6800, 0-ás 6200, 2-es 6000, 6-os 5000, takarmányliszt 3000, korpa 2350, 1-es rozsliszt 4400, 75%-os egységes rozsliszt 3800 K. volt kg.-kint budapesti paritásán, zsákkal együtt.

Budapesti takarmányvásár. Szept. 16. (A székesfehérvári vásárgazgatóság hivatalos jelentése.) Rétságára I. r. ó 135,000-150,000, II. r. ó 96,000-131,000, III. r., csomogó lásra 46,000-95,000, sarjuszéna 90,000, muharszéna 120,000-160,000, lucernaszéna 190,000-230,000, zabosbükönyszéna 130,000-140,000, alomszalma 60,000-80,000, zsuppszalma 90,000-100,000, zsuppszalma 1 kéve 3500-4500 K.

Vetőmagvak. A magpiacra főleg babban és mákban volt üzlet. A dunántúli fehérbab állomásról 4700-5000, a mák állomásról 13,000-14,000, expresszborsó 4500, viktória-borsó 4200, ósziborsó 3500-6000, elsőrendű nagyszemű lenese 7000-8000, vegyes köles 2500-2600, vörös köles 2800-2900, lenmag 6100-6200, fehér napraforgó 4000-

4100, cirokmag 2300-2400, baltacín 3000-3200, lucerna 13,000-14,000, csillagtűrt 2500-2600, köménymag 3000-4000 K. kilónkint állomásról.

Newyork. szept. 13. Az irányzat lanya. Ma a vörös ószibuza 535'4, a kemény 522'6, a tengeri 533'5, a liszt 673'47 cent volt q.-kint.

Egy aranykorona értéke szept. 12-én a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 15,552'17 papirkoronával egyenlő.

Gyapjúpiac. A gyapjúpiacra az árak emelkedésben vannak. A piac a londoni aukciótól, mely ma kezdődött, nagy eredményeket vár. A múlt heti antwerpeni aukción főleg a finom merinógyapjú volt keresett, míg a többi feleség ára változatlan volt. Ugyancsak szeptember 18-án lesz a pozsonyi aukció is, mely szintén befolyással lesz a további árak alakulásra. Az eladók tehát jelenleg tartózkodók, csak azok vállnak meg készleteiktől, akiknek pénzre van szükségük, a forgalom így gyenge. Az árak finom uradalmi gyapjúnál 45,000 K.-ig mennek, kg.-kint nyers állapotban. A budapesti gyapjúárverések október 2-án megtartandó üléseire a bejelentések e hó 20-án lezáródnak. A becsülézettség e hó 26-án kezdi meg működését. Felvilágosítással szolgál a vezetőség V., József-tér 3.

Budapesti vágómarhavásár. 1924. évi szeptember hó 15-én. Felhajtás 327 drb magyar nagy vágómarha. A kisebb felhajtás követeztében a vásár forgalma élénkebben indult, később azonban az irányzat ellanyhult. Eladatlanul visszamaradt 8 drb nagymarha. Következő árakat jegyezték kg.-kint élősúlyban: Bika, jobb minőségű 15,500-19,000, kivételesen 20,000-20,500, silányabb 10,000-10,500. Magyar hizott ökör, jobb minőségű 18,500-18,500, kivételesen 19,000-19,500, közep minőségű 11,500-16,000, alárendelt minőségű 7500-11,000, magyar tehén 8500-16,000, kivételesen 17,000, tarka tehén 7500-19,000, kivételesen 19,500-20,000, bivaly 7500-9500, kivételesen 12,200, növendék 7000-14,000, kicsontozni való 6000-7000 K.

Budapesti szurómarhavásár. 1924. évi szept. hó 12-én. Felhajtás: 141 drb élő belöldi szopóborjú. A vásár irányzata élénk volt, az árak kg.-kint 1000-8000 koronával emelkedtek. Jegyzett árak: Élő borjúk: Belöldi szopós: I. rendű 23,500-24,500, kivételesen 24,600, II. rendű 20,000-23,500 K. kg.-kint.

Budapesti juhvásár. 1924. szeptember hó 15-én. Felhajtás: 506 drb juh, egymint: 106 drb hizalt ür, 263 darab feljavított juh, 43 drb kisorsolt kos, 94 drb kiverő és anyajuk. A vásár irányzata élénk volt. Eladatlanul visszamaradt 42 drb hizalt ür. Jegyzett árak kg.-kint élősúlyban hizalt ür 13,000 K, feljavított juh 8200-9000, kisorsolt kos 13,000, kiverő és anyajuh 9000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepekének jelentése.) A ferencvárosi nyílt és zárt vásáron a hétfői felhajtás 2555 drb volt. A vásár menete vonatkozó, az árak egy árnyalattal gyengültek. Eladatlanul visszamaradt 1009 drb. Árak a következők: prima urasági 27,000-28,000, prima szedett 26,000-27,000, közep 25,000-26,000, könynyű 24,000-25,000, öreg urasági 26,000-26,500, öreg szedett 25,000-26,000, angol sonkamalac 29,000-30,000, hasi felsertés 33,000, hus 32,000-32,500, szalonna 33,000, zsír 34,000, beállítani való sülödőre kereslet egyáltalán nincs. A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete bizományi hízalásra sertéseket elfogad.

Soproni állatvásár. (A Soproni Állatvásárpénztár R.-T. jelentése.) 1924. szeptember 12. Felhajtás 191 drb volt. Árak: Ökör: la minőség (kivételes) 16,500, la 12,000-14,000, IIa 10,500-12,000, kicsontozni való 6000-8000 K. Tehén: la minőség (kivételes) 8,000,000, la 5,000,000 K. Bika: 11,000-13,000 K. Élő borjú 16,000-21,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke párja 35,000-100,000, tyúk párja 70,000-120,000, hizott ruca kg.-ja 28,000-35,000, hizott lud kg.-ja 33-38,000, hizott pulyka kg.-ja ---, libamáj kg.-ja 60,000-100,000, ludzsír kg.-ja 65,000, tojás darabja 1600-2200 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint. Élő halak. Ponty la kicsinyben 45,000-65,000, nagyban 38,000-46,000, harsca 40,000-70,000, compó és kárasz 25,000, süllő la 45,000-100,000, csuka 20,000-40,000, kecsge 50,000-90,000 K.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 6000-6400, tejszínhab 48,000, tejföl 20,000-26,000, vaj kg.-ja 55,000-80,000, nagyban 50-58,000, tehéntúró 14,000-20,000, juhtúró 35,000-36,000, emmentáli sajt kg.-ja kicsinyben 70,000-90,000, nagyban 50,000-64,000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 55,000-70,000, nagyban 36,000-45,000, trappista kg.-ja kicsinyben 42,000-50,000, nagyban 26,000-32,000 K.

Zöldegek és gyümölcsök. Árak kilogrammonkint a budapesti piacon: Sárgarépa 3000-5000, petrezselyem 3000-4500, vöröshagyma, 2000-4000, fokhagyma 9000-16,000, cékla 2000-4000, fejeskáposzta 1500-2500, kelkáposzta 2000-

4000, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 2000-3000, nagyban q.-kint 160,000-180,000, fehér burgonya kicsinyben kg.-kint 1500-1800, nagyban 100,000-120,000, uborka 1000-4000, paradicsom 600-4000, zöldpaprika 1000-3000, tők 1000, zöldborsó 28,000, karfiol 14,000-25,000, zöldbab 2000-3000, torma 18,000-35,000, sóska 2000-3000, spenót 2000-3000, champingomba 20,000-70,000, alma 6000-14,000, birsalma 5000-12,000, körte 10,000-30,000, szilva 5000-8000, szőlő 9000-24,000, dió 10,000-20,000, ószi barack 10,000-36,000, dinnye görög 1000-2000, dinnye sarga 1000-2000 K.

Bor. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Borértékesítő Osztályának jelentése.) A borpiac mult jelentőségünk óta változatlan.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzlet változatlan.

A szab. JURENÁK-féle ekék gyártása újból megindult, érdeklődőknek bővebb felvilágosítással szolgál: **ÖZV. JURENÁK MIKLÓSNÉ,** Budapest, VIII., Óriás-utca 6-8. sz. 1313

Ponyva Zsák minden méretben Gyári raktár. Kőbányász Intézet.
UNGÁR S. utóda, Budapest, VI., Király-utca 6. szám (Simonyi-udvar) 780 Telefon: 56-79

Gazdaságok villamosberendezését Szélmotoros villamostelegek létesítését elvállal:
Erőátviteli és Világítási R.-T. Budapest, VI., Vörösmarty-utca 45. Telefon: 89-31 1281 Sürgőnycim: Fulgor

Saborsky Ede és Társa Budapest - Wien
szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhbizományosok Magyar korona- és valutakölcsönök hízalásra méltányos feltételekkel
IRODÁK: Sertésvásáron, telefon: József 18-30 Marhavásáron, telefon: József 18-89 Saborsky leány lakásának telefonszám: József 44-17
WIEN IRODA: III., St. Marx. Telefon (Güterbahnhof): 22-81
Küldemények címzése: Budapest-Marhavásártér Budapest-Sertésvásártér Wien, St. Marx
DEUTALAN VÁHÁRI JELENTÉSEK 1023

Mezőgazdasági gépek és eszközök, ekék, boronák, vetőgépek, szecs kavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák
MOTOROK, MALMOK Kérjen árajánlatot!
Wohanka és Társa Utóda R.-T. Minta- raktár Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76.

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T., Budapest, VII., Rákóczi-ut 12. Érdeklődésben: JOSEF SABORSKY & SÖHNE WIENI CÉGGEL
Foglalkozik: **ÉLŐ ÉS LEÖLT SZARVASMARHA-, BORJU-, JUH- ÉS SERTÉSBIZOMÁNYI ELADÁSSAL ÉS BIZOMÁNYI VÉTELLEL**
Élősértésküldemények címzendők: Budapest-Ferencváros, Sertésvásár TELEFON: Városi iroda (interurban) József 120-25 • Sürgőnycim: ALBIZ BUDAPEST • TELEFON: Sertésvásáron (interurban) József 18-16
Élő szarvasmarha-, borjú- és juhszállítványok címzendők: Budapest-Ferencváros, Marhavásártér
Husküldemények címzendők: Budapest, Központi Vásárcsarnok

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtekélyesebbek.
Egyedüli gyártója:
HAIDENKER SÁNDOR
szodrony-, szövet-, fonat- és kerítésgyára
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5.
Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1180
Rozsdásodás ellen kátrányozott tűské- drót alkalmi áron.

Bérszántást vállal:

Szolinszky Jenő mérnök
bérszántóvállalata
Budapest, VII., Damjanich-u. 46.
TELEFON: József 109-74 591

Kétegyprendszerű gézekkel

bérszántást vállal
HAJDU LÁSZLÓ okl. gépészmérnök, Budapest, VIII., József-körút 49. szám.
Telefon: József 22-55. Búrgönyeim: „Hajmér Budapest”

A szatmári püspökségi uradalomban (Pusztahídveg, u. p. Poroszló, Heves m.) eladók: 1 éves mangalica tenyészkanok, 1 1/2 éves tenyészkecskék, 300 drb hizlalmi való fiatal sertés, 20 drb hasas magyar tehén és 3 drb hasas üsző.
1276

BALATONI HALLISZT

68% protein-, 3-1% phosphortartalommal, zsirtalanítva, **növendéksertések, baromfiak és halastavak takarmányozására** kiválóan alkalmas, egyéb műtakarmányoknál olcsóbb árban, kisebb tételekben is kapható a
Balaton Halászati Részvénytársaságnál
Siófokon.
Mintát és használati utasítást kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. 1349

Árverési hirdetés

Szigetmonostor község képviselőtestületének véghatározata alapján a község területén gyakorolható
vadászati jog
1925 évi február hó 1-től számított hat évre folyó évi szeptember hó 22-én d. e. 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.
Kikiáltási ár: 3000 aranykorona.
Árverési feltételek a község jegyzői irodájában megtekinthetők.
Szigetmonostor, 1924. szeptember hó 9-én.
1345 **Előljáróság.**

TRIÓRÓK

marott sajtokkal minden gabona tisztítására.
480 **Cseplőgép-szíták**
Törekrosták. Mindennemű lyukasított lemezek.
STAHEL és LENNER triór- és lemezlyukasztógyár részvénytársaság
Budapest, VI., Országbíró-utca 44-46. sz.

Elcserélném

Bátorfalu (Hont m., megszállt terület) határában fekvő 700 m. hold (500 szántó, 200 erdő, legelő, kaszáló) **birtokomat**
heves-, nógrád-, borsodmegyei birtokkal. 1317
Dr. Zemán, Pásztó (Heves megye).

Bérbe keresek 1000-1500 hold elsőrendű talaju birtokot,

kizárólag Dunántul.
Ajánlatokat „Külföldi 1342” jellegre a kiadóba. 1342

Meghívó
a Magyar Keményítőipar R.-T. részvényeseinek Budapesten, a Magyar-Olasz Bank R.-T. üléstermében (V., Nádor-utca 16.) 1924. évi szeptember hó 26-án déli 12 órakor tartandó

VII-ik rendes közgyűlésére.
Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság jelentése az 1923. üzletéről;
2. a mérleg megállapítása, indítvány és határozathozatal a veszteség elszámolása tárgyában;
3. a felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére;
4. felügyelő-bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.
A t. Részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni akarják, az alapszabályok 13. §-a alapján felkértenek, hogy részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt 1924. szeptember hó 23-ig bezárólag a Magyar-Olasz Bank R.-T. főpénztárándnál (Budapest, V., Nádor-utca 16.), letenni sziveskedjenek. Budapest, 1924. szeptember 15-én.

Az IGAZGATÓSÁG.
Mérlegszámla 1923. december 31-én. Vagyon: Telek és épületek 8,811,639,95 K; gépek és felszerelések 18,162,778,88 K; berendezések 6,401,914,12 K; kamat 54,792,776,-- K; adóssok 11,828,387,07 K; veszteség 179,005,78 K; végösszeg 100,176,501,60 K. Teher: Részvénytőke 30,000,000,-- K; hitelezők 70,176,501,60 K; végösszeg 100,176,501,60 K.
Üzleteredményszámla 1923. december 31-én. Veszteség: Veszteségelőhozat 1922. évről 1,010,228,04 K; tisztí fizetések 13,271,758,66 K; kamat 13,646,477,20 K; adó és illeték 1,195,928,06 K; költség 20,617,278,33 K; végösszeg 49,741,670,29 K. Nyereség: Gyártmányjövdelem 49,562,664,51 K; veszteség 179,005,78 K; végösszeg 49,741,670,29 K.
Az IGAZGATÓSÁG.
Megvizsgálta és helyesnek találta a
1350 **FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG.**

Legujabb szakkönyvek!!!

Drucker: A legujabb bortörvény	35.000
Béke L.: A burgonya termelése és nevelése	42.000
Witthen L.: A hussértelonyésztés időszaki kérdései	8.400
Konkoly Thego S.: A világvsereny és mezőgazdaságunk jövője	14.000
Kovácsy Béla: Juhtenyésztés és gyapjaisema	35.000
Weiser-Zaltschek: Takarmányozás	140.000
Gondos S.: A tej és vizsgálata	21.000
Hutyla-Marek: Allatorvosi belgyógyászat. I. kötet	98.000
Thoreczka-Wigand: A kert (Kertművészet)	42.000
Bászol E.: Konyhakerti növények szántóföldi termesztése	16.800
Sigmund E.: A hazai szikések megjavítási módja	195.000
Treitz P.: Szikes talajok javítása	77.000
Szébenyi grófnő: A törpe gyümölcsfák nitetése stb.	42.000
Bándy-Bidy: Az új földbirtoknovella és végrehajtási utasítása	155.000
Mezőgazd. üzemtan. I.: Jóságberendezés	45.500
Szabó: Mezőgazd. géptan	70.000
Szémere L.: A háztartási konzervkészítés ábsóje	38.500
Haitits E.: A magyar kutyák	147.000
Schandl J.: Az állattenyésztés enciklopediája	53.800
Horvath L.: A rádiomateur	56.000

Postaköltségeket külön felszámítjuk
"Patria" r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

GOLYÓCSAPÁGYAK

minden méretben raktáron. Javitást vállalunk.
TRANSZMISSZIÓBERENDEZÉSEK
tervezése és szállítása.
Mindennemű üzemszükségleti cikk.
JAUSZ TESTVÉREK Budapest, VI., Teréz-körút 37.
Telefon: 150-44 1010

VILLAMOS-

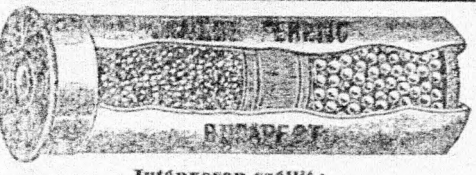
telepeket, berendezéseket tervezünk és építünk. **Szivógáz- és elektromotorokat, akkumulátortelepeket,** villamos szerelési anyagokat raktárról szállítunk.
HOFFER és SZOMMER mérnökök műszaki és elektrotechnikai vállalata,
Budapest, VI., Eötvös-utca 29. Telefon: 49-03

Automobilok kiarusítása

Személy és teher, elsőrendű gyártmányok: Mercedes, Benz, Deimler, Fiat, Cadillac tura- és városi autók; Büssing, Renault és egyéb teher 1-től 5 tonnásig, pótkocnik, kedvező fizetéssel olcsón eladtnak.
Autó- és Gépíparfejlesztő R.-T.,
Budapest, V., Pezsonyi-ut 27. szám 1339

GALGÓCZY TANINTÉZET

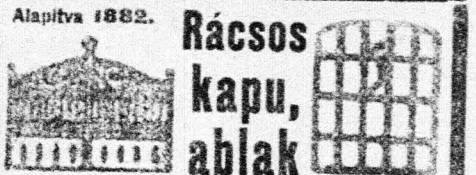
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.
teljes anyagi garanciával készít elő magánvizsgákra, érettségire. 1231

Jutányosan szállít:
KNÉBL FERENC puskaműves
Budapest, VIII., Baross-utca 17. 1273
BROWNING FEGYVER 4 millióért
KAKASNÉLJÚ FEGYVER 3 1/2 millióért

Bérbeadó

400-500 kat. holdas prima birtokot, jó épületekkel, jó és szép lakással keres tőkoerős, keresztény gazda. Részletes birtokleírást kér. Ajánlatok: "Középbirtok 1352" címen a kiadóba. 1302

Alapítva 1882. **Rácsos kapu, ablak**
Bajor Ignác
Budapest, V., Váczi-ut 16.
Telefonszám: 14-37 474

KAUFMANN és TÁRSA

szarvasmarha-, borju-, juh- és sertésbizományi üzlet
Budapest, Baross-tér 14., földszint
(Keleti p. u. mellett)
TELEFON: József 41-91 957
Sürgönyeim: „KAUFMANN, BUDAPEST, BAROSS-TÉR 14.”

SZÁLLIT VESZ
fehér erdélyi import fiatal **jármosökröket,** továbbá megrendelésre fiatal jármosbivalyokat és valódi tordai és szászrégeni **szilaj-tinókat** legjutányosabb napi árban.
prima fehér, bas-tard és verestarka **jármosökröket,** továbbá elsőrendű hasas és friss borjas teheneket, tenyészűszöket, anyakocákat, anyabirkát és mindenféle **vágómarhát.**

Trifolium Magkereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság, Budapest, V., Akadémia-u. 1.
Vásárol: lóhere- és lucernamagot, baltacimmagot, bükkönymagot, olajosmagvakat és egyéb gazdasági vetőmagvakat. 958
Sürgönyeim: Rozula
Telefon: 194-91 és 171-50

Öntözőszivattyúk
benzinmotorral összeépítve, tartócsőn
Gazdaságok, konyhakertészetek stb. részére
A szivattyú egyszerű lekapcsolásával a motor bármely más gép hajtására használható

Győző Béla és Tsa szivattyú- és fecskendőspeciálisták
Budapest, V., Báró Aczél-utca 3. szám. A Vigaszínháznál

Nagy készlet szivattyúkban
bármely célra és územre

Tűzfecskendők

Turbinaszivattyúk
permetező esőrendszerű
öntözőtelepekhez

ELADÁS

Szalmaprés, jómivőségű, eladó. Árjánlatot kér: Uradalom, Putnok. 9087

32-35 HP Hille, 18-20 HP Warholowsky, 8-9 HP Benz, 8-9 HP Heller és Herz, 7-8 HP Münchender Gasmotorenfabrik gyártmányú használt szivógázmotorok gyárilag javítva garanciával kapható. „Autor” Automobilművek és Motorgyár R.-T. Budapest, VII., Kerepesi-ut 62. 8817

Motorek, W. D. Jell, Ganz-Danubius-gyártmány, 55 lóerős, benzinhajtásra, nagyon jutányos áron eladó. Szentesi utca 11. Dezso, Paes, Zala megye. 10060

250 holdas földbirtok Zala megyében teljes felszereléssel, 7 szobás uralkal, gazdasági épületekkel eladó. Felvilágosítást ad Petrusok ügyvéd, Budapest, I., Attila-utca 11. Telefon: 194-00. 10022

Gyümölcsfák vadesegetei: alma, körte, szajsnygy, nyírban, élsővényesekből maclura kapható Nováthy Endréné, Töröksemmiklós. 10024

Lokomotív, 1921., Hofherrton és Shuttleworth, 6-os, 4-es, 8 lóerős, teljesen jó állapotban, 200 q buzár eladó. Alkalmi vétel. Hangya üzletvezetője, Szakály, Tolna megye. 10090

Legújabb rendszeresített lepiombható tisztázó pálinkafűzőstök 60 literől 120 literig állandóan rakárón. Pálinkafűző- és mosdóstök vörösréz, rézgálic, raffia, rézkánpór, Balaton- és Vermorel-rendszerű szőlőpermetezők, kénporozógépek és répapertmetezők a legelőssőbb gyári áron beszerezhetők: Szondi Pál rézárgyár, cégfőnök: Terényi Samu, Budapest, IX., Üllői-ut 19. 7808

Felszámolás miatt eladó „Case”-rendszerű magánjáró gézek, üzemképes állapotban, továbbá egy 8-as „Marschall”-lokomobil, üzemképes állapotban, egy teljesen új „Ásványi”-féle tengerriszartógép, mely még használatban sem volt és egyéb gazdasági felszerelések. Bővebb felvilágosítást nyújt Orhegyi Bérgazdaság R.-T., Pusztaszer-hegy, posta Zemplén-ágrád. 10070

Cukorrépa, 10-15 vagyon, ab Körösszakál vasútállomás, szabad kőzből eladó. Árjánlatot kér Martonffy Barna, Körösszakál, Bihar megye. 10089

Németországból importált „Kukuk”-korai eszmegburgonya ezévi terméséből mintegy 6-8 vagyon vetőburgonya kerül eladásra szeptember végén, október elején szállítva. A burgonyát Kovara Frigyes, az Országos Burgonya Termelési Hivatal megbízásából a közeljövőben megtekintette a azt minden betegségétől mentes l. osztályúnak találta. Előjegyzéseket elfogad a Siklósi Uradalom Jóságfolygylétege, Sikló, Baranya megye. 10078

Eladó egy drb 8 éves amerikai kanca: 2 drb 1 1/2 éves tenyészménnek alkalmas amerikai csikó. Mindhárom pedigrével ellátva. Vioez Ferencné, Andráshida, vasút Zalacszerzeg. 10102

Kéziprés, Hofherr BHP., kl-fogástalan állapotban eladó. J. Bartolf Marton, Mezőberény. 10123

Eladó egy hétéves cséplő-garnitúra, 1000 % os Schlick-Nicholson cséplőszekrényrel és 10 lóerős szivógáz-motorral, hozzátartozó alkatrészekkel. Ára 115 millió korona. Tűskés Pál tulajdonos, Hajmáskör. Válaszbélyegyet kérek. 10119

Cséplőgarnitúra Alkalmi vétel, 5 éves, 12 HP, Ozer és Bauer-motor és 8 éves Nicholson 900 % cséplő, 300 q buzár, esetleg motor helyett 3 éves Shuttleworth-kazán 450 q buza, teljesen jó állapotban, kedvező fizetési feltétellel. Hangya üzletvezetője, Szakály, Tolna megye. 10121

„Agraria” horizontál gatter, minden gazdaságban nélkülözhetetlen, gyártja és legelőssőbb szállítja, üzemből is megtekinthető: Friedrich gépműhelyben, Kaposvár. 10120

Fordson-tractor, keveset használt, teljesen üzemképes, eladó. Molnár Béla, Baranya-Mágocs. 10147

Eladó birtok, Budapesttől 38 kilométerre, 20 hold szántó, 20 hold akácerdő. Házzal is cserelem. Pikler Gyula, Eszöd (Héves megye). 10148

Szartépo, Tornado, kettő darab dobbal, egy ugyanolyan 20. számú vétele miatt eladó. Cim: Beckönyi Viktor gazdaság, Detk, vasút Ludas, Héves megye. 10149

35 lóerős, féltáblás, 8 atm. nyomasú Garrett angol compound gőzgép és egy keveset használt 50-60 lóerős Stock-motoreke eladó. Mindkettő üzemből megtekinthető Kiszárosi gazdaságban, posta, vasút Egyházasrádóc. 10150

A legújabb bortörvényből kifolyólag szükségessé vált

borplakát
(bortörvénykivonat)
ára 15.000 kor.

a „PÁTRIA” Irodalmi Váll. és Nyomdai R.-T. nyomtatványosztályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25 (Köztelek) szerezhető be.

VÉTEL

Gőzekénkhöz 7-vagy 9-vasú bilenőket keresünk megvételre. Ajánlatok Szolnoki Cukorgyár R.-T. Palácsi Bérgazdaságához, Szolnok 4., küldendők. 10042

Használt do jó tárcsás-beronát keresnek megvételre Puky Testvérek, Besenyőtelek. 10099

Használt, de jó állapotban levő hidmérleget és szartépo gépet keres megvételre az Almódi uradalom, Bihar megye. 10123

Keresek megvételre löherelőmhöz. Hossza 120 és átmérete 55 centiméter nagyobb nem lehet. Cim: Bekés Gyula, Ujfehértó, Szabolcs m. 10151

Minden gazda a „Köztelek Olcsó Könyvtár”-ban olvassa. Jegyzéket küld a „Patria” r.-l. könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

BÉRLET

Keresek saját részemre belterjes gazdálkodásra alkalmas bérletet 250-450 700 holdig. Loveleket „Prima humusz 9949” jellegűre a kiadóhivatalba kérek. 9049

560 magyar hold Szolnok megyében belegység miatt átadó azonnal vagy tulajdonos feles társ maradhathat instrukcióval vagy anélkül, igen kedvező feltételekkel. Ertekezni Szokolovszky Miklós gazdaság, Cegléd. 9989

Atadó bérlet, Debrecentől 20 km. távolságra, vasút és kút mentén 400 m. hold jó homokbirtok, 60 hold tengeri-, 25 hold krumplitermes és 90 hold ézi vetéssel együtt azonnal átadó. Ertekezni: dr. Gergely Jenő ügyvéddel, Debrecen. 10044

Bérletet vagy birtokot keresek 100-150 hold körül, 45-60, holtfelszereléssel. Tulajdonosok ajánlataik „10945” alatt a kiadóhivatalba küldendők. 10045

GAZDASÁGI asztali és konyhai használatra alkalmas NYOMTATVÁNYOK vállalatunk nyomtatványosztályában szerezhető be. Árjegyzéket legyzen küldünk! „PÁTRIA” Irod. vállalat és nyomdai r.-l., Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Herceg Festetics Tassilo Öföméltósága
fenéki angol félvérménéséből

nyilvános árverés útján eladásra kerül: 6 drb. 3 1/2 éves csikó, 3 drb. 4 1/2 éves csikó (2 betanított), 5 drb. idős anyakanca 1924. október hó 5-én délelőtt 10 órakor Keszthelyen, a georgioei majorban. 1344

Mangalica tenyészkancák és tenyészkocák

ötnegyedévesek eladók az idei tenyészállatvásáron I. kandiát nyert tenyészeteimből. Megtekinthetők Csobaj Gyula gazdaságában, Tarcazi, Zemplén m. Posta, vasút, távirtda helyben. 1292

A m. kir. csikótelepbérgazdaságok központi vezetősége (Budapest, VI., Aréna-ut 49. Albrecht-laktanya) takarmányfeleslegeinek értékesítése céljából

téli tartásra

vállal szarvasmarhákat és pedig az ozorai csikótelepbérgazdaságnál 160 és az ódalmandi csikótelepbérgazdaságnál 60 drb. Ajánlatok fenti vezetőséghez mielőbb beküldendők. 1307

Előzetes jelentés!
Néhány hét múlva nagyobb számu elsőrendű belga tenyészmént importálunk

MENZELES FRÈRES BRÜXELLES.

Megkeresések: Wien, III., Rechte Bahngasse 12. kéretnek. 1311

Azonnal beköltözhető 6 szobás elkülönített

villalakás

a Rózsadombon bérbeadó. Megkeresések „Uri 88078” jellegűre Schwarz József hirdetőirodájába, Budapest, Andrássy-ut 7. kéretnek. 1349

Gazdasági holtleltáreladás

Bérlet részleges megszüntetésé végett 2 drb. 5-as cséplőgarnitúra 55-os Stock-motor, szekerrek, boronák, hengerek, vetőgépek, ekék stb. mezőgazdasági eszközök eladtnak. Ertekezni forduljanak: Pusztaszentmihályfalvai gazdasághoz, u. p. Enying. 1353

Rózsadomb legelőketőbb helyén

11 szobás teljesen új villa,
garage, stb. elsőrendű építkezés bérbeadó, esztétik eladó. Ertekezni kérek: „Fortuna 88078” jellegűre Schwarz József hirdetőirodájába, Budapest, Andrássy-ut 7. kérem. 1347

Az Ujnepi Gazdaság (u. p. Nagykanizsa) sokszorosán kiténtett tenyészeteiből telve szimmentáli, keletporosz, hollandi

tenyészbikák

és Incolishire X nagy nemesített német sertés keresztelésű tenyészkanok állandóan kaphatók. 1354

Ingyen küldjük legújabb gazdasági szakkönyv-jegyzékünket „Patria” irod. vállal. és nyomdai r.-l. Könyvosztálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Jó gazda csakis VINOL-lal permetez

Peronospora ellen 1/2% rézgálic, 1/2% „VINOL”. Lisztharmat ellen 1% tiszta „VINOL”-oldattal. Több mint 50% munka- és költségmegtakarítás. Gyümölcsöset mindenféle feregőtől, szőlőjét szőlőmolytól csakis az általunk készített **EMULSIÓVAL**, vagy pedig az emulsiót házilag előállítható olcsó gépezettel menti meg. se

Készíti, árusítja és felvilágosítást ad a Nemzeti Közgazdasági Részv.-Társ. Budapest, IV., Váci-u. 31/33. Telefon: 13-36

Eladó bérlet megszűnése folytán:
50 drb I. rendű amerikai és belga ló és csikó, jökarban levő gazdasági felszerelés, komplett, modern gépműhely majdnem új

Felsőbögárdi Béruradalom, u. p. Enying. Interurbán-telefon: Enying 7. 1343

Bérletek kaphatók:

Kedvező feltételek mellett, Dunántul: 3000 holdas főri prima birtok fővonalon, 14 évre, 3000 holdas főri birtok, vasút helyben, 12 évre, 1000 holdas főri legelsőrendű, vasút helyben, 12 évre, 500 holdas prima 10 évre, 800 hold 7 évre, 600 hold Somogyban, 800 hold Héves-Nógrádiban 45- és holtfelszereléssel, rendkívül kedvező feltételek mellett még 11 évre.

Bérletet keresünk: 1500 holdast Dunántul, 2000 holdast fővárostól 100-150 km. fővonalon, 500 holdast jót bérhol, 200-400 kat. holdat lehetőleg Dunántulon. Megvételre keresünk: 1000-1200 holdas prima birtokot, lehetőleg Dunántul, szép lakással.

Bérletért keresünk: nagyobb tőkével, közreműködés nélkül, dunántul 10 és olcsó 1500 holdas bérletet. Birtok eladó: Vas megyében 300 hold, vasútállomásához közel, megfelelő épületekkel.

Darvas Atadár, nyug. urad. főoszt., Ormó-142, OFR engedélyes ingatlanforgalmi vállalata, Budapest, Kossuth Lajos-utca 8. Telefon: 42-65. 1341

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ
okl. gazda, gazd. egyll. igazgató, v. bérlet és jószágigazgató
BUDAPEST, VIII., STAHLY-Ú. 5. I. 8 (Rókus-Kórház mellett) Telefon: Közsef 54-44

O. F. B. ELVÁLLAL
ENGEDÉLY OKIRAT: 473-ES. SZ.
Mezőgazd. és ház ingatlankra vonatkozó eladási, vételi, bérleti és más mezőgazd. üzleti megbízásokat, előzetes költség nélkül. Szerződések elkészítését. Vitás, peres és birtokreform-ügyekben szakértői szerepet. Vegyes és választott bíról megbízást. Birtokok jövedelmező kezelésének irányítását.

GÖZEKÉK

"ASTRA" GÁZEKÉK, LAKÓKOCSIK, VIZHORDÓ-KOCSIK, SODRONYKÖTELEK azonnal szállíthatók.
MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRŐGYŰKÖSÉGE
 BUDAPEST

LŐSZERSZÁM

igás, párja 1.700.000-461
 parádés 3 és fél milliótól

GÁL MIHÁLY szijgyártó
 BUDAPEST, V., Lázár-utca 16. sz.
 (Operaház mögött) Telefon interurbán: 130-57

"AVENA"

Mezőgazdasági Termény- és Állatértékesítő Részvény-Társaság
 Budapest, V., Nádor-utca 38. Telefonszámok: 63-43, 63-44
 Sürgőnyeim: Fundamentum Budapest Közvetlenül a gazdáktól vásárol és elad. Export-Import

ERDÉLYI MÁRK
 gőz- és motoreke-alkatrészgyár
 és gőzeke-bérszántó vállalat
 Budapest, VI., Lehel-utca 10.
 Telefon: 191-17, 194-35
 Sürgőnyeim: „Gőzeke” Budapest

Bőrbutor-
 különlegességek, gobelin-fautaülök,
 ebédasztalok speciális készítője és
 állandó raktára 1861

KENDI SÁNDOR
 kárpitosmester
 Budapest, IV., Korona-utca 1. sz.
 Telefon: 74-74 Váci-utca sarok

Korai étkezési burgonyát
 minden mennyiségben, bizományi értékesítésre elvállal

SCHÖNWALD LIPÓT BURGONYAKÖZVETÍTŐ IRODA
 BUDAPEST, IX., LÓNYAY-UTCA 46.
 TELEFON: József 23-49 Sürgőnyeim: KARTSCHÖNWALD Budapest
 Küldemények címzendők: Budapest, v. áll. Központi vásárocsarnok

Vállal BÉRSZÁNTÁST
 legmodernebb, tulhevités, majdnem teljesen új gőz-
 ékekkel, vállalja továbbá:
 gőzekekészletek, billenőekék teljes gyári ja-
 vitását, új tüzszekevények építését, minden-
 nemű kazánmunkákat.

GŐZEKEALKATRÉSZEKET
 szállít minden rendszerű gőzekekhez raktárról, vagy
 készít és javít rendelés után.
 Modellek után acélöntést, szürke vagy bronzöntvényt.
 készíti bármely
 Mint a Delehsel-gyár budapesti képviselője. Állandóan
 raktáron tart és azonnal szállít új

gőzesodronyköteleket
 minden méretben, eredeti gyári áron. 1084

ÉPÍTÉSI ANYAGOK
 LEGELŐNYÖSEBEN 645

PALLOS ÉS PERELIS
 ÉPÍTŐANYAGKERESKEDELMI ÉS IPARI RÉSZV.-TÁRS.
 BUDAPEST, IV., DEÁK FERENC-U. 17.
 TELEFON: 74-33 Sürgőnyeim: PERALLOS
 RAKTÁR: VI., HUNGÁRIA-UT 37-39.

Hortobágy és vidékei fehér jármosókrót, szilaj
 tinót és üszőt, minden évtolyamban
 állandó nagy raktárunkból bármilyen mennyiségben szállítunk
 és a gazdaközönségnek bármikor díjtalan felvilágosítással szolgálunk

Farkas és Társai állatkereskedők
 Debreczen, Arany János-utca 22. sz.
 Telefon: 5-33. 1306 Sürgőnyeim: Farkastár Debreczen

Válogatott erdélyi magyar
igásökör és bivaly
 Állandóan legjutányosabb napi áron kapható
Politzer Sándornál, Nagyvárad (Oradea
Mag), Metropol-szálloda. 473

SZAB. BÁNKI VÍZTURBINA
 OLCSÓ ÉRSZERŰ ÜZEMBIZTOS.

GAZDASÁGTEREMÉNY
 ÉS
MŰKÖDÉSI RT.
 BUDAPEST
 VILÁG-OLCSÓBÓR-ÚJ
 TELEFON:
 63-63
 43-63

MINDEN
 VÍZ-
 KERÉK
 HELYÉRE
 BEÉRTETŐ

A VÍZTŐRŐ LEGTÖBB KIHASZNÁLÁS
 BUDA RÉSZLETLEZÉSE

TEJGAZDASÁGI
 eszközök és berendezések
 mint encenbergi fejvödörök, fejőszilkek, tej-
 bődönők, tejmérők, tejhűtők, kannák stb.

Teljes vaj- és sajtgyárak berendezése
 A világhírű LANZ tejfőzőgépek vezérképviselete
 AJÁNLATTAL SZOLGÁL:

HAHN ARTHUR és Társai
 BUDAPEST, VIII., ULLÓUT 52/B
 Sürgőnyeim: CASE BUDAPEST

Élősövénynek
 legjobb a
MACLURA!

Egyéves I. oszt. csemeték ezre ... 150.000- K
 50-60 cm. magas Thuyák, darabja 12.000- K
 2'50-3 m. „Körishusáng” 6.000- K

FAISKOLA ÉS KERTGAZDASÁG R.-T.
 BÉKÉSCSABA 1257

ÓVAKODJUNK SILÁNY UTÁNZATOKTÓL

Telefon: 97-62 **IRUS-MŰVEK** MAGY. KÖZPONTI MŰSZAKI IRODA
 BUDAPEST, VI., POMNABICZKY-U. 21. „MIRUS”

Special-tásként szállít azonnal: Legjobban bevált szab. eredeti
„IRUS” darálókat és malomberendezéseket
„Nordmühlbau” hámozógépeket
 az összes gazdasági magvak, szilias és rostos termények feldolgozására.

Továbbá szállít 4- és 3-vasu
Neumeyer Herkules motorekét
 szivógáz-, petróleum- és benzinüzemre
 A modern technika legtekélyesebb alkotása.

Szánt Arat Csépel Vontat
 Elsőrendű referenciák 238 Legmesszebbmenő jótállás

Szánt Vet

Gyárunknak sériagyártása
 folytán módunkban van a

„SIMMERING”
 kétvasu kézi motorekét
2½ vagon buzáért
 frankó Budapest
 elvámolva szállítani 290

DÉNES B. R.-T.
 BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 98.

Csépel Arat

Szab. BROWN-féle
kéménytoldók
 és vasaló hevítőcsövek

LAROS LAJOS
 Takaréktűzhelygyár R.-T.
 BUDAPEST 1237

Központi iroda és gyár:
VIII., Bezerédy-utca 8. sz.
 Telefon: József 21-34

Városi üzlet és raktár:
IV., Váci-utca 40. szám
 (Irányi-utca sarok)
 Telefon: József 153-52

Takarmányozógépeket
darológépeket
 függőleges francia műkövekkel, 450, 500 és
 550 mm köátméretben;

répavágógépeket
 kézi és erőhajtásra;

szecskaavágógépeket
 kézi és erőhajtásra
 legelősebben raktárról azonnal szállít:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 Budapest, V., Váci-ut 80. sz.